

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. rugsėjo 16 d.
(OR. en)

11900/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0293 (COD)

TELECOM 339
DIGIT 125
CYBER 236
COMPET 636
RECH 404
PI 83
MI 676
EDUC 298
JAI 988
ENFOPOL 323
COSI 171
CODEC 1221

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. rugsėjo 15 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 574 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMO, kuriuo nustatoma 2030 m. politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 574 final.

Priedama: COM(2021) 574 final

EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 09 15
COM(2021) 574 final

2021/0293 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS

kuriuo nustatoma 2030 m. politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“

(Tekstas svarbus EEE)

{SWD(2021) 247 final}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2021 m. kovo 9 d. Komisija priėmė komunikatą „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“ (toliau – komunikatas „Skaitmeninės politikos kelrodis“)¹. Komunikate pristatyta sėkmingos Europos Sąjungos skaitmeninės transformacijos iki 2030 m. vizija, tikslai ir kryptys. Ši transformacija taip pat labai svarbi siekiant pereiti prie neutralaus poveikio klimatui, žiedinės ir atsparios ekonomikos. ES siekia būti skaitmeniniu požiūriu suvereni atvirame ir susietame pasaulyje ir vykdyti skaitmeninę politiką, kuri suteiktų žmonėms ir įmonėms galimybę pasinaudoti į žmogų orientuota, tvaria ir labiau klestinčia skaitmenine ateitimi. Tai apima pažeidžiamumo ir priklausomumo mažinimą bei spartesnį investavimą. Komunikatu reaguota į Europos Vadovų Tarybos raginimą dėl skaitmeninės politikos kelrodžio ir jį rengiant remtasi Komisijos 2020 m. vasario mėn.² skaitmenine strategija. Komunikate siūloma susitarti dėl skaitmeninių principų, greitai pradėti svarbius daugiašalius projektus ir parengti teisės akto pasiūlymą, kuriame būtų nustatytas tvirtas valdymas taikant stebėsenos ir bendradarbiavimo su valstybėmis narėmis mechanizmą, siekiant užtikrinti pažangą – politikos programą „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ (toliau – politikos programa).

2021 m. kovo 25 d. išvadose Europos Vadovų Taryba pabrėžė skaitmeninės transformacijos svarbą Sąjungos ekonomikos atsigavimui, klestėjimui, saugumui ir konkurencingumui bei mūsų visuomenės gerovei. Ji pabrėžė, kad reikia nepriklausomai ir atvirai stiprinti ES skaitmeninį suverenumą, pasinaudojant jos stipriosiomis pusėmis ir mažinant silpnąsias, taip pat imantis pažangių ir selektyvių veiksmų, išsaugant atviras rinkas ir pasaulinį bendradarbiavimą. Ji pripažino, kad komunikatas „Skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“ yra žingsnis siekiant nustatyti ateinančio dešimtmečio ES skaitmeninės raidos gaires. Ji paragino skubiai atlikti peržiūrą, kad būtų galima parengti numatytą politikos programą „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“. Be to, ji paragino Komisiją išplėsti Europos Sąjungos skaitmeninės transformacijos politikos priemonių rinkinį tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmenimis ir pasinaudoti visomis turimomis pramonės, prekybos ir konkurencijos politikos, įgūdžių ir švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos bei ilgalaikio finansavimo priemonėmis, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos skaitmeninei transformacijai.

Komunikate „Skaitmeninės politikos kelrodis“ taip pat paskelbta, kad Komisija pateiks skaitmeninių principų ir teisių rinkinį Europos Komisijos, Europos Parlamento ir Tarybos oficialioje tarpinstitucinėje deklaracijoje, parengtoje remiantis Europos Komisijos pasiūlymu. Pasiūlymas bus grindžiamas Europos socialinių teisių ramsčio patirtimi ir naujausiomis valstybių narių iniciatyvomis šioje srityje, visų pirma Tarybai pirmininkaujančios Portugalijos pradėta iniciatyva „Lisabonos deklaracija. Tikslinga skaitmeninė demokratija“.

¹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“, COM(2021) 118 *final*/2, 2021 3 9.

² Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: Europos skaitmeninės ateities formavimas, COM(2020) 67 *final*, 2020 2 19.

Programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ siekiama užtikrinti, kad Europos Sąjunga pasiektų savo tikslus ir uždavinius, susijusius su mūsų visuomenės ir ekonomikos skaitmenine transformacija, atitinkančia ES vertybes, stiprinant mūsų skaitmeninę lyderystę ir skatinant į žmogų orientuotą, įtraukią ir tvarią skaitmeninę politiką, įgalinančią piliečius ir įmones. Tikslas – įgyvendinti ES skaitmeninę transformaciją pagal šią viziją, nustatant aiškų, struktūrizuotą ir bendradarbiavimu grindžiamą procesą tokiam rezultatui pasiekti.

Šiuo tikslu politikos programoje „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ išdėstyti konkretūs skaitmeniniai tikslai, kuriuos visa Sąjunga turėtų pasiekti iki dešimtmečio pabaigos, kaip pirmiausia aprašyta komunikate „Skaitmeninės politikos kelrodis“. Joje taip pat nustatoma nauja valdymo su valstybėmis narėmis forma, taikant Sąjungos institucijų ir valstybių narių metinio bendradarbiavimo mechanizmą, kuriuo siekiama užtikrinti, kad Sąjunga kartu įgyvendintų savo užmojus. 2030 m. skaitmeninės politikos tikslai grindžiami keturiomis pagrindinėmis kryptimis: skaitmeniniais įgūdžiais, skaitmenine infrastruktūra, įmonių ir viešųjų paslaugų skaitmenizacija.

Rytdienos pasaulyje tiek pagrindiniai, tiek aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai bus labai svarbūs siekiant sustiprinti mūsų, kaip visuomenės, kolektyvinį atsparumą. Tik skaitmeninių galių ir gebėjimų turintys piliečiai ir aukštos kvalifikacijos skaitmeninės srities darbuotojai gali būti savo likimo šeimininkais, pasitikinčiais savo priemonėmis, vertybėmis ir pasirinkimais. Nors, žinoma, siekiama, kad visi Europos Sąjungos gyventojai įgytų pagrindinius skaitmeninius įgūdžius, vadovaujantis Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų planu ir Skaitmeninio švietimo veiksmų planu³, programoje „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ numatoma, kad 2030 m. 16–74 metų amžiaus asmenų, turinčių bent pagrindinius skaitmeninius įgūdžius, dalis turėtų siekti 80 proc. Be to, skaitmeninis mokymas ir švietimas turėtų padėti darbuotojams įgyti specialiųjų skaitmeninių įgūdžių, kad jie galėtų užimti kokybiškas darbo vietas bei užsitikrinti sėkmingą karjerą. Be to, bus labai svarbu spręsti problemą, susijusią su dideliu ES darbo jėgos kibernetinio saugumo įgūdžių trūkumu, nes tai yra svarbi ES apsaugos nuo kibernetinių grėsmių dalis. Todėl, be Europos socialinių teisių ramsčio veiksmų plane nustatyto pagrindinių skaitmeninių įgūdžių tikslo, ES turi siekti, kad joje dirbtų 20 mln. informacinių ir ryšių technologijų specialistų, o moterų ir vyrų skaičius būtų panašus.

Jei įgūdžiai yra būtina sąlyga, tai esminės priemonės, leidžiančios pasinaudoti skaitmenizacijos privalumais, užtikrinti tolesnę technologijų plėtrą ir Europos skaitmeninę lyderystę, yra tvari skaitmeninė junglumo, mikroelektronikos ir gebėjimo apdoroti didelius duomenų kiekius infrastruktūra. Puikus ir saugus junglumas visiems ir visur Europoje, įskaitant kaimo ir atokias vietas⁴, leis visiems Europos piliečiams ir įmonėms visapusiškai pasinaudoti Skaitmeninio dešimtmečio galimybėmis. Vis didėja visuomenės poreikiai, susiję su parsisiuntimo ir nusiuntimo pralaidumu. Iki 2030 m. gigabitinės spartos tinklais turėtų galėti prieinamomis sąlygomis naudotis visi, kuriems reikia arba kurie pageidauja tokių pajėgumų, o visose apgyvendintose teritorijose turėtų veikti 5G ryšys. Lygiai taip pat mikroprocesoriai yra daugumos pagrindinių, strateginių vertės grandinių, kaip antai susietųjų automobilių, telefonų, daiktų interneto, itin našių kompiuterių, tinklo paribio kompiuterių ir dirbtinio intelekto, pradžioje. Todėl Europos pažangiųjų ir tvarių puslaidininkių, įskaitant procesorius, gamybos vertė iki 2030 m. turėtų sudaryti bent 20 proc. pasaulinės gamybos

³ 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų planas. Švietimo ir mokymo pritaikymas prie skaitmeninio amžiaus. COM(2020) 624 *final*.

⁴ Ilgalaikė ES kaimo vietovių vizija. COM(2021) 345 *final*.

vertės (tuo tikslu turėtų būti užtikrinti mažesnių nei 5 nm mazgų gamybos pajėgumai (ir siekiama pereiti prie 2 nm gamybos pajėgumų) ir 10 kartų didesnis nei dabar energijos vartojimo efektyvumas). Taip pat ES būtų įdiegta 10 000 labai saugių neutralaus poveikio klimatui tinklo paribio mazgų⁵, kurie turėtų būti dislokuoti ES iki 2030 m. taip, kad, nepriklausomai nuo įmonių buvimo vietos, būtų užtikrinama mažos delsos prieiga prie duomenų paslaugų.

Visos minėtos technologijos bus ne tik pagalbinės priemonės, bet ir naujų produktų, naujų gamybos procesų ir naujų verslo modelių, grindžiamų sąžiningu dalijimusi duomenimis⁶ duomenų ekonomikoje, pagrindas. Šiame kontekste nė viena įmonė negali būti palikta nuošalyje. Įmonių transformacija priklausys nuo jų gebėjimo naujas skaitmenines technologijas diegti greitai ir įvairiose srityse, įskaitant šiuo metu lėčiau skaitmenizuojamas pramonės ir paslaugų ekosistemas. Tai ypač svarbu smulkiąjam verslui, kuris yra Europos ekonomikos pagrindas. Todėl iki 2030 m. bent 75 proc. Europos įmonių turėtų naudotis debesijos kompiuterijos paslaugomis, didžiaisiais duomenimis ir dirbtiniu intelektu; o daugiau kaip 90 proc. Europos MVĮ turėtų pasiekti bent bazinį skaitmeninio intensyvumo lygį. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas pažangiausioms ir perversminėms inovacijoms, siekiant iki 2030 m. padvigubinti vienaaragių skaičių Europoje, didinant ES novatorišką veiklą plečiančių įmonių bazę ir gerinant jų galimybes gauti finansavimą.

Galiausiai ne mažiau svarbu tai, kad iki 2030 m. demokratinis gyvenimas ir internetu teikiamos paslaugos turi būti visiškai prieinamos visiems, ir visi turi galėti naudotis aukščiausios klasės skaitmenine aplinka, kurioje būtų teikiamos lengvos naudoti, veiksmingos ir prie individualių poreikių pritaikytos paslaugos ir priemonės, atitinkančios aukštus saugumo ir privatumo standartus. Vyriausybė kaip platforma – naujas būdas kurti skaitmenines viešąsias paslaugas⁷. Užmojis yra tas, kad visos pagrindinės viešosios paslaugos Europos piliečiams ir įmonėms būtų teikiamos internetu, kad visi Europos piliečiai turėtų prieigą prie medicininių dokumentų (e. įrašų) ir kad iki 2030 m. 80 proc. piliečių naudotųsi skaitmeninės atpažinties technologija⁸.

Šiems tikslams pasiekti reikia bendrų visų valstybių narių ir Sąjungos lygmens pastangų, o prireikus – bendrų investicijų. Tai pasiekti darniai, įtraukiai ir tvariai pavyks tik tikslingai koordinuojant konvergenciją Sąjungos lygmeniu. Toks yra naujos „Skaitmeninio dešimtmečio kelyje“ nustatytos valdymo sistemos tikslas.

Sistema apima skaitmeninės pažangos stebėseną ir duomenų apie ją teikimą metinėje skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitoje, kuri bus teikiama Parlamentui ir Tarybai. Ta proga Komisija pasidalys su Taryba ir Parlamentu savo strateginiu ES skaitmeninės

⁵ „Paribio mazgai“ – tai prie tinklo prijungti kompiuteriai, esantys netoli fizinio galinio taško (arba jame), kuriame generuojami duomenys. Paribio mazgai suteikia paskirstytas duomenų apdorojimo ir kaupimo galimybes su nedidele delsa, neperduodant duomenų į nuotolinį centralizuotą duomenų centrą ar debesijos infrastruktūrą.

⁶ „FAIR“ duomenų principais numatyta, kad tokie duomenys iš esmės turėtų būti surandami, prieinami, sąveikūs ir pakartotinai panaudojami. <https://www.force11.org/group/fairgroup/fairprinciples>.

⁷ Taip pat žiūrėti 2020 m. Berlyno deklaraciją dėl skaitmeninės visuomenės ir vertybėmis grindžiamos skaitmeninės vyriausybės.

⁸ Būsimas pasiūlymas dėl Europos sveikatos duomenų erdvės padės pasiekti šį tikslą.

transformacijos vertinimu ir pateiks valstybėms narėms rekomenduojamus veiksmus ir priemones arba aptars bendrus Komisijos ir valstybių narių priimtus įsipareigojimus.

Siekiant įgyvendinti Europos skaitmeninio dešimtmečio viziją, turi būti išvystyti skaitmeniniai pajėgumai pagal visas keturias skaitmeninės politikos kryptis. Tai įmanoma tik valstybėms narėms ir ES bendrai sutelkiant išteklius. Investicijos į daugiašalius projektus, kurie yra reikiamo masto ir kritinės masės, yra labai svarbios, kad pramonė galėtų būti pažangiausia inovacijų srityje ir konkuruoti pasauliniu mastu, o Sąjunga galėtų stiprinti savo skaitmeninį suverenumą. Tačiau reikia sudaryti palankesnes sąlygas koordinavimui ir užtikrinti veiksmingus ir greitus procesus, be kita ko, „pasitelkiant tinkamas priemones daugiašaliams projektams remti“, kaip ragino Europos Vadovų Taryba, kad valstybės narės būtų skatinamos sutelkti savo jėgas. Nors esama nemažai priemonių, ES priemonių rinkinyje yra spraga, kuri neleidžia sujungti valstybių narių, ES biudžeto ir privačių investicijų finansavimo, kad būtų galima diegti ir vykdyti bendros svarbos infrastruktūrą ir paslaugas ne mokslinių tyrimų srityje.

Šiuo tikslu programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ siekiama remti ir koordinuoti daugiašalių projektų diegimą ir vykdymą. Joje numatyta teisinė struktūra, leidžianti greitai ir lanksčiai rengti ir įgyvendinti kelių valstybių narių, Komisijos, EIB grupės, viešųjų ir privačių investuotojų bei kitų privačių šalių bendrai finansuojamus projektus, visų pirma plataus masto skaitmeninių infrastruktūrų ir (arba) paslaugų diegimo įvairiose šalyse projektus, kartu užtikrinant, kad jie išliktų atviri visoms suinteresuotoms valstybėms narėms ir šalims.

Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Šia politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ papildoma ir įgyvendinama komunikate „Skaitmeninės politikos kelrodis“ numatyta vizija, tikslai ir veiksmai, taip pat siekiama įtvirtinti ir užtikrinti, kad 2019 m. Europos skaitmeninės ateities formavimo strategijoje⁹ nustatyti veiksmai būtų veiksmingai įgyvendinti. Šis pasiūlymas taip pat dera su Komisijos komunikatu, kuriuo atnaujinama 2020 m. naujoji pramonės strategija¹⁰ ir kuriame nustatytos strateginės priklausomybės sritys, dėl kurių gali atsirasti pažeidžiamumas, pavyzdžiui, tiekimo trūkumas arba kibernetinio saugumo rizika. Šis pasiūlymas taip pat dera su Ypatingos svarbos technologijų stebėjimo centru, kuriuo siekiama padėti nustatyti dabartinę ir galimą būsimą Sąjungos skaitmeninę strateginę priklausomybę ir prisidėti prie jos skaitmeninio suverenumo stiprinimo, tikslais.

Suderinamumas su kita Sąjungos politika

Šis sprendimas taip pat grindžiamas esamais politikos pasiūlymais (pvz., Duomenų valdymo aktu¹¹, Skaitmeninių paslaugų aktu¹², Skaitmeninių rinkų aktu¹³ ir politikos pasiūlymais pagal

⁹ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui: Europos skaitmeninės ateities formavimas, COM(2020) 67 *final*, 2020 2 19.

¹⁰ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujosios 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas. Bendrosios rinkos stiprinimas siekiant Europos ekonomikos atsigavimo“ COM(2021) 350 *final*.

¹¹ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos duomenų valdymo (Duomenų valdymo aktas), COM(2020) 767 *final*.

¹² Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos (Skaitmeninių paslaugų aktas), kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB, COM(2020) 825 *final*.

¹³ Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl konkurencingų ir sąžiningų skaitmeninio sektoriaus rinkų (Skaitmeninių rinkų aktas), COM(2020) 842 *final*.

kibernetinio saugumo strategiją¹⁴), Sąjungos biudžeto priemonėmis (pvz., Sanglaudos programomis, Techninės paramos priemone, Skaitmeninės Europos programa¹⁵, „Europos horizontu“¹⁶ ir programa „InvestEU“¹⁷) ir bent 20 proc. lėšų pagal Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę skyrimu skaitmeninei pertvarkai¹⁸. Šis pasiūlymas taip pat dera su Saugumo sąjungos strategija¹⁹, ES įgūdžių darbotvarkė, Skaitmeninio švietimo veiksmų planu²⁰ ir grindžiamas 2021 m. strateginio prognozavimo ataskaita²¹, kurioje palaikoma ES lyderystė pasaulyje siekiant 2050 m. tikslų.

Šis pasiūlymas taip pat dera su iniciatyvomis, kurias Komisija pateikė pagal Žaliojo kurso dokumentų rinkinį²².

Nors politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ susijusi tik su ES valstybėmis narėmis, kartu toliau vyks bendradarbiavimas su trečiosiomis šalimis, kaip nurodyta komunikate „Skaitmeninės politikos kelrodis“. Visų pirma bendradarbiaujant su ES kaimynystės ir plėtros partneriais taip pat bus atsižvelgiama į atitinkamus politikos programos „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ aspektus ir ją bus remiamasi, prireikus sudarant sąlygas visapusiškai integracijai.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

Teisinis pagrindas

Šio sprendimo teisinis pagrindas yra Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 173 straipsnio 3 dalis.

SESV 173 straipsnio 3 dalyje numatyta, Europos Parlamentas ir Taryba, spręsdami pagal įprastą teisėkūros procedūrą ir pasikonsultavę su Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu, gali nuspręsti dėl konkrečių priemonių, remiančių valstybių narių veiklą, kuria siekiama užtikrinti Sąjungos pramonės konkurencingumui reikalingas sąlygas. Šis teisinis pagrindas yra tinkamas atsižvelgiant į tai, kad šiuo sprendimu siekiama paspartinti ES pramonės skaitmeninę transformaciją, sustiprinti skaitmeninį suverenumą, padidinti pramonės pajėgumus, sudaryti palankesnes sąlygas novatoriškų startuolių bei mažųjų ir vidutinių įmonių

¹⁴ Bendras komunikatas Europos Parlamentui ir Tarybai. Europos Sąjungos skaitmeninio dešimtmečio kibernetinio saugumo strategija, JOIN(2020) 18 *final*.

¹⁵ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240, OL L 166, 2021 5 11, p. 1.

¹⁶ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013, OL L 170, 2021 5 12, p. 1.

¹⁷ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017, OL L 107, 2021 3 26, p. 30.

¹⁸ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, OL L 57, 2021 2 18, p. 17.

¹⁹ Komunikatas dėl ES saugumo sąjungos strategijos. COM(2020) 605 *final*.

²⁰ Komisijos komunikatas dėl 2021–2027 m. skaitmeninio švietimo veiksmų plano. COM(2020) 624 *final*.

²¹ COM(2021) 750 *final*, 2021 9 8 – „2021 m. strateginio prognozavimo ataskaita. ES pajėgumas ir laisvė veikti“.

²² https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_lt.

(MVĮ) plėtrai ir skatinti naujas investicijas į inovacijas, mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą.

Šiomis aplinkybėmis ypač svarbu, kad Reglamente dėl ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonių numatytos reformos ir investicijos į skaitmenines technologijas, infrastruktūrą, įgūdžius ir procesus, siekiant padidinti Sąjungos konkurencingumą pasaulyje ir padėti jai tapti atsparesnei, novatoriškesnei ir mažiau priklausomai, diversifikuojant pagrindines tiekimo grandines. Visų pirma, reformomis ir investicijomis turėtų būti siekiama skatinti paslaugų skaitmenizaciją ir skaitmeninės ir duomenų infrastruktūros, klasterių ir skaitmeninių inovacijų centrų plėtoją ir atvirų skaitmeninių sprendimų kūrimą. Skaitmeninė pertvarka taip pat turėtų paskatinti MVĮ vykdyti skaitmenizaciją. Vykdamas investicijas į skaitmenines technologijas reikėtų laikytis sąveikumo, energijos vartojimo efektyvumo ir asmens duomenų apsaugos principų, sudaryti galimybes MVĮ ir startuoliams dalyvauti ir skatinti naudoti atvirojo kodo sprendimus;

Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Iniciatyva priklauso pasidalijamosios kompetencijos sričiai, kurioje turėtų būti sprendžiamos atitinkamos tarpvalstybinės ir tarptautinės problemos.

Skaitmeninė transformacija susijusi su visomis politikos sritimis ir reikalauja bendrų įvairių suinteresuotųjų subjektų veiksmų, taip pat valstybių narių dalyvavimo, įskaitant tarpvalstybinius veiksmus. Siekiant įgyvendinti uždavinius ir tikslus reikės greitai ir koordinuotai reaguoti ES lygmeniu. Prisijungimas prie bendrų principų ir tikslų, išteklių sutelkimas, gebėjimų stiprinimas ir platus diegimas visoje Sąjungoje gali sustiprinti visą ES ekonomiką ir sudaryti sąlygas Sąjungai konkuruoti pasaulio mastu bei formuoti globalią skaitmeninę transformaciją, pagrįstą Europos pagrindinėmis vertybėmis ir teisėmis. Jei nebus investuojama į technologijas, jos nebus diegiamos ir nebus ugdomi piliečių skaitmeniniai įgūdžiai, kad jie būtų įgalinti visapusiškai naudotis skaitmeninėmis technologijomis, tai gali apriboti ES gebėjimą spręsti neatidėliotinus klimato ir kitus tvarumo uždavinius.

Akivaizdu, kad veiksmai ES lygmeniu yra geriausia priemonė paskatinti Europos subjektus siekti bendrų vizijų, uždavinių ir tikslų ir priimti bendras technologines veiksmų gaires, kuriomis būtų grindžiami pasauliniai standartai ir normos. Tai labai svarbu siekiant masto ir įvairovės ekonomijos bei kritinės masės, būtinos pažangiausiems pajėgumams, taip apribojant ES pastangų susiskaidymą ir neoptimalius nacionalinius sprendimus (jei ne to išvengiant).

Tikimasi, kad ši nauja valdymo forma, pasitelkiant ataskaitų teikimo sistemą ir veiksmingą valstybių narių ir Komisijos stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmą, valstybėms narėms ir suinteresuotiesiems subjektams duos didesnę ekonominę, socialinę ir aplinkosauginę naudą. Tvirtas stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmas padės užtikrinti, kad ES ir jos valstybės narės kartu pasiektų Skaitmeninio dešimtmečio tikslus ir rastų suderintus ir veiksmingus bendrų uždavinių sprendimus prieinamu būdu. Plati ataskaitų teikimo veikla užtikrins skaidrumą visiems suinteresuotiesiems subjektams. Tai būtina atsižvelgiant į didelį investicijų poreikį į skaitmeninę transformaciją per ateinantį dešimtmetį.

Proporcingumo principas

Šis pasiūlymas grindžiamas esamomis politikos iniciatyvomis ir teisinėmis sistemomis ir yra proporcingas jo uždaviniams ir tikslams pasiekti. Pirma, ši politikos programa papildo komunikatą „Skaitmeninės politikos kelrodis“, kuriame paskelbta apie jos rengimą ir kuriam visiškai pritarė Europos Vadovų Taryba.

Be to, juo neviršijama to, kas būtina jo uždaviniams ir tikslams pasiekti, nes juo nustatomas naujas valstybių narių ir Komisijos struktūrizuoto ir skaidraus bendradarbiavimo mechanizmas, kuris turėtų padėti įgyvendinti sutartą politiką, priemones ir veiksmus nacionaliniu ir Sąjungos lygmenimis. Be to, šiame pasiūlyme numatyta, kad Komisija gali rekomenduoti valstybėms narėms politiką, priemones ir veiksmus, kurių reikia imtis Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, visų pirma toms valstybėms narėms, kuriose pažanga siekiant nustatytų tikslų ir uždavinių yra nepakankama arba kuriose, remiantis Skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaita ir vėlesniu bendradarbiavimo procesu, nustatyta spragų. Jei valstybė narė nepriima savo nacionalinio Skaitmeninio dešimtmečio strateginio veiksmų plano pakeitimų, kuriais atsižvelgiama į Komisijos rekomenduojamą politiką, priemones ir veiksmus, arba jei nurodytos priežastys, dėl kurių tai nebuvo padaryta, laikomos nepakankamomis, Komisija gali priimti rekomendaciją, kurioje pateikiama konkreti analizė, kaip šis trūkumas gali paveikti tikslų ir skaitmeninių uždavinių įgyvendinimą Sąjungos lygmeniu. Valstybės narės turėtų kuo labiau atsižvelgti į tokias rekomendacijas, o jei jos nusprendžia rekomendacijos ar didelės jos dalies nevykdyti, jos turėtų nurodyti priežastis ir jas viešai paskelbti.

Priemonės pasirinkimas

Komunikate „Skaitmeninės politikos kelrodis“ pateikiama nuoroda į skaitmeninės politikos kelrodį – skaitmeninės politikos programą, kurią Europos Parlamentas ir Taryba turi priimti pagal įprastą teisėkūros procedūrą.

Atsižvelgiant į tai, kad politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ daugiausia skirta valstybėms narėms ir ja nustatomas Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimo mechanizmas, tinkamiausia teisinė priemonė yra sprendimas. Sprendimu bus nustatytas privalomas Komisijos ir valstybių narių stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmas, kad būtų remiami ir įgyvendinami sprendime nustatyti preliminarūs ES tikslai. Sprendimas turi tiesioginį poveikį tiems, kuriems jis yra skirtas.

Todėl siūloma priimti politikos programą „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ kaip sprendimą, grindžiamą SESV 288 straipsnio 4 dalimi. Toks sprendimas yra privalomas visas, jame nurodomi subjektai, kuriems jis skirtas, ir jis yra privalomas tik tiems subjektams.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Komisija paragino suinteresuotuosius subjektus ir piliečius pateikti savo nuomonę dėl politikos programos tikslo ir taikymo srities; konkrečių programos priemonių ir atsižvelgė į gautus atsiliepimus. Komisija paskelbė veiksmų gaires²³ ir nustatė keturių savaitių (nuo 2021 m. birželio 24 d. iki 2021 m. liepos 22 d.) atsiliepimų pateikimo laikotarpį. Be to, Komisija pradėjo šešių savaitių tikslines viešas konsultacijas²⁴ (nuo 2021 m. birželio 22 d. iki 2021 m. rugpjūčio 3 d.), kad visi suinteresuotieji subjektai galėtų pateikti savo nuomonę ir įvertinti bei gauti daugiašalę suinteresuotųjų subjektų paramą politikos programai rengti.

²³ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13089-Policy-programme-Digital-Decade-Compass_lt.

²⁴ <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/consultations/consultation-and-discussion-forum-eus-2030-digital-decade-vision>.

Platformoje „Futurium“²⁵ taip pat buvo sukurta erdvė, skirta bendrauti su suinteresuotaisiais subjektais konkrečiais klausimais. Siekdama užtikrinti kuo platesnį visų susijusių suinteresuotųjų subjektų, įskaitant pramonės, visuomenės, Europos Parlamento ir valstybių narių atstovus, dalyvavimą, Komisija taip pat surengė aukšto lygio renginį (birželio 1 d. Skaitmeninė asamblėja), dalyvavo tarpinstitucinėje diskusijoje su teisės aktų leidėjais (Europos Parlamentu ir Taryba) ir konsultavosi su Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetu bei Europos regionų komitetu.

Suinteresuotieji subjektai, su kuriais konsultuotasi, iš esmės palankiai vertino Komisijos iniciatyvą ir jos ketinimą ES skaitmeninį užmojį įgyvendinti konkrečiu stebėsenos ir ataskaitų teikimo mechanizmu. Jie pritaria tam, kad Komisija žengtų kitą žingsnį – nustatytų specialų stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmą, kuriuo būtų organizuojamas Sąjungos institucijų ir valstybių narių bendradarbiavimas. Esamos struktūros, stebėsenos ir ataskaitų teikimas turėtų būti suderinti ir sustiprinti ES lygmeniu, todėl struktūrinis bendradarbiavimas ir pažangos stebėsenos bei ataskaitų teikimas Sąjungos lygmeniu turėtų didelę pridėtinę vertę įgyvendinant bendrą skaitmeniniam amžiui pritaikytos Europos viziją.

Daugelis respondentų nurodė, kad skaitmeninės transformacijos sėkmė glaudžiai susijusi su skaitmeninės politikos kelyje nurodytomis technologijomis. Pasirinktos pagrindinės kryptys yra aktualios, gerai suderintos ir pakankamai konkrečios. Jų nuomone, būsimoje politikos programoje bus įdiegtas naujas stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmas, skirtas glaudžiam Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimui ir veiksmingam koordinavimui. Šis strateginis požiūris yra būtinas siekiant sukurti tinkamus valstybių narių ryšius politiniu ir ekspertų lygmeniu, kad būtų galima sėkmingai įgyvendinti tarptautinius projektus. Be tikslų, respondentai mano, kad valstybės narės ir Komisija turėtų labiau skatinti ir koordinuoti investicijas ES lygmeniu pagal kelis prioritetus, kylančius iš platesnės ES skaitmeninės darbotvarkės. Siekiant užtikrinti visapusišką ir sėkmingą skaitmeninę transformaciją visoje ES, naudingą Europos piliečiams, įmonėms ir viešojo administravimo institucijoms, reikia išsamios ir pritaiktos reguliavimo sistemos. Ji užtikrins reikiamą matomumą ir saugumą privatiems ir viešiesiems subjektams, kad jie galėtų įgyvendinti svertus bendriems ES skaitmeniniams tikslams iki 2030 m. pasiekti. Daugelis respondentų mano, kad parama ir skatinimas keistis bendradarbiavimu ir dalytis gerąja patirtimi tarp valstybių narių yra prioritetinis veiksmas siekiant paspartinti pažangą siekiant Skaitmeninio dešimtmečio tikslų.

Kai kurie respondentai taip pat pabrėžė, kad pirmenybė turėtų būti teikiama aukštesniems visuomenės tikslams, užtikrinant, kad skaitmeninės transformacijos poveikis visuomenės tikslams būtų reguliariai vertinamas, nes skaitmeninio augimo kokybė ir kryptis taip pat yra svarbūs ir turi būti užtikrinami pasitelkiant strateginius prioritetus ir principus, kurie bus naudojami kartu su kiekybiniais rodikliais. Daugelis pabrėžė, kad skaitmeninės transformacijos metu svarbu atsižvelgti į skaitmeninimo poveikį aplinkai ir jį geriau įvertinti, siekiant jį sumažinti, kartu užtikrinant skaitmeninių technologijų palankumą žaliajai pertvarkai.

²⁵ <https://futurium.ec.europa.eu/en/digital-compass>.

Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Komisija rėmėsi tvirtais ir išsamiais patvirtinamaisiais duomenimis, kad pagrįstų komunikate „Skaitmeninės politikos kelrodis“ pasiūlytą ir šioje politikos programoje „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ sukonkretintą požiūrį.

Kalbant apie tikslus ir indikatorius, politikos programoje visų pirma remiamasi patobulintu skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksu (angl. DESI) – sudėtinio indeksu, pagal kurį stebima Europos skaitmeninė veikla ir ES valstybių narių skaitmeninio konkurencingumo raida, įskaitant nacionalinės skaitmeninės politikos analizę. Pagrindiniai tyrimai, per kuriuos renkami DESI duomenys apie plačiajuosčio ryšio aprėptį ir kainas, e. valdžios lyginamoji analizė ir verslo apklausa taip pat prisideda prie atitinkamų duomenų rinkimo proceso. Holistinė ES skaitmeninio pažeidžiamumo ir pajėgumų perspektyva, taip pat susieta su kitais atsparumo aspektais (ekologiniu, socialiniu ir ekonominiu bei geopolitiniu), pateikiama skaitmeninio atsparumo rodiklių suvestinėse²⁶.

2020 m. rugsėjo mėn. paskelbtame *McKinsey* tyrime²⁷, kaip ir daugelyje kitų komunikate minimų tyrimų, pateikiama naujausia ir išsami ES laukiančių skaitmeninės transformacijos uždavinių ir veiksmų, kurių reikia imtis, kad būtų pasiekta geriausių rezultatų, analizė.

Poveikio vertinimas

Vadovaudamasi Geresnio reglamentavimo priemonių rinkinio gairėmis, Komisija nemanė, kad poveikio vertinimas yra būtinas, ir vietoj to prie sprendimo pasiūlymo pridėjo Komisijos tarnybų darbinį dokumentą. Komunikate „2030 m. Skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“, kurį patvirtino Europos Vadovų Taryba, jau buvo išdėstytas išsamus stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmas, kurio buvo tiksliai laikomasi rengiant sprendimo pasiūlymą. Kadangi komunikate buvo tvirtai nustatyti keli elementai (pavyzdžiui, tikslai, stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmas, daugiašalių projektų įgyvendinimo sistema), politikos galimybių liko labai nedaug, ir jų analizė sudaro poveikio vertinimo pagrindą.

Remiantis komunikatu, siūlomame sprendime išvardyti bendri skaitmeniniai tikslai pagal keturias pagrindines kryptis, kad ES siekis iki 2030 m. tapti sėkmingai skaitmenizuota Sąjunga būtų paverstas bendrais konkrečiais tikslais. Siūlomame sprendime nurodyta tik tai, kaip bus matuojami tikslai. Be to, naujoji valdymo forma – stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmas – visų pirma grindžiama jau esamu DESI – sudėtinio ES skaitmeninės veiklos rezultatų stebėsenos indeksu, kuris bus patobulintas, kad atspindėtų naujuosius tikslus. Nors siūlomame sprendime numatytas stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmas, kuriuo siekiama užtikrinti galimybę vykdyti pažangos stebėseną siekiant tikslų, galimi konkretūs veiksmai, kurie gali būti pasiūlyti kaip stebėsenos rezultatas, bus tik kartotinio ir bendradarbiavimo proceso tarp Komisijos ir valstybių narių, kuris vyks vėliau, rekomenduojamų veiksmų forma, rezultatas. Kadangi konkrečius veiksmus bus galima nustatyti tik sukūrus stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmą, visų pirma kaip stebėsenos proceso rezultatą, tikslaus programos poveikio šiuo konkrečiu aspektu negalima nustatyti *ex ante*.

²⁶ Atsparumo rodiklių suvestinės. Europos Komisija (europa.eu).

²⁷ *McKinsey* ataskaita [Shaping the digital transformation in Europe, 2020 m. rugsėjo mėn.](#).

Kadangi spektras yra esminis veiksnys, padedantis siekti pažangos įgyvendinant Skaitmeninio dešimtmečio tikslus, visų pirma siekiant saugios, našios ir tvarios skaitmeninės infrastruktūros, valstybės narės taip pat turėtų pranešti apie savo priimtą ir būsimą politiką ir priemones, susijusias su radijo spektro prieinamumu ir galimybe juo naudotis esamiems naudotojams ir galimiems investuotojams bei veiklos vykdytojams. Komisija galėtų pateikti gaires, kaip geriausiai organizuoti tokią politiką ir priemones, kad būtų pasiekti šio sprendimo bendrieji tikslai ir skaitmeniniai uždaviniai. Tai nedaro poveikio Komisijos galimybei siūlyti naujas strategines spektro politikos kryptis ar mechanizmus pagal 2018 m. gruodžio 11 d. Direktyvos (ES) 2018/1972 4 straipsnio 4 dalį.

Politikos programoje „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ taip pat numatytas teisinės struktūros mechanizmas, kuriuo sudaroma galimybė greitai ir lanksčiai rengti ir įgyvendinti daugiašalius projektus, visų pirma plataus masto skaitmeninės infrastruktūros ir (arba) paslaugų diegimo įvairiose šalyse projektus. Centralizuotai valdomos Sąjungos programos lėšas turėtų būti galima derinti su valstybių narių skiriamais ištekliais, įskaitant tam tikromis sąlygomis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įnašus, kaip paašškinta Komisijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų rengimo gairių 3 dalyje²⁸. Teisinėje struktūroje bus numatyti standartiniai susitarimai, reglamentuojantys bendrus klausimus, tokius kaip projekto valdymas, atsakomybė, nuosavybė ir duomenų tvarkymas, taip pat kelių finansavimo šaltinių, kurie gali apimti, be kita ko, tiesiogiai ir netiesiogiai valdomas Sąjungos programas, valstybių narių įnašus ir privatų finansavimą, telkimas. Tai bus viena iš daugiašalių projektų įgyvendinimo galimybių, o valstybėms narėms šis mechanizmas išliks savanoriškas. Tikslī informacija apie finansavimą, įgyvendinimą ir dalyvavimą konkrečiuose projektuose, taip pat apie konkrečias sritis šioje politikos programoje nebus pateikta. Ji bus pateikta tik ateinančiais metais ir priklausys nuo valstybių narių paramos.

Kaip galima spręsti iš to, kas išdėstyta pirmiau, pasiūlyme pateikiami ne konkretūs esminiai politikos sprendimai, o metodinė ir valdymo sistema, kuri yra nepriklausoma nuo būsimų konkrečių ja grindžiamų priemonių. Išsamesnė informacija apie siūlomos sistemos poveikį priklauso nuo tolesnio jos įgyvendinimo (taigi ir praktinio taikymo) ES ir nacionaliniu lygmenimis. Remdamasi tuo, kas išdėstyta pirmiau, Komisija apibendrina turimus patvirtinamuosius duomenis prie pasiūlymo pridedamame Komisijos tarnybų darbiniam dokumente. Visų pirma dėl daugiašalių projektų iš Komisijos tarnybų darbinio dokumento matyti, kad, pirma, reikia procedūrinės sistemos, kuri pagreitintų daugiašalių projektų įgyvendinimą, ir, antra, kad būtina suteikti valstybėms narėms galimybę įgyvendinti daugiašalius projektus pasitelkiant naują priemonę, kuria būtų galima pasinaudoti, jei konkrečiam daugiašaliam projektui netinka jokios esamos priemonės. Ši nauja priemonė – Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorciūmas (ESIK) – nėra susijusi su naujos Sąjungos įstaigos steigimu ir nėra skirta vienam konkrečiam daugiašaliam projektui, tačiau ja sprendžiama ES priemonių rinkinio trūkumo problema, siekiant sujungti valstybių narių, ES biudžeto ir privačių investicijų finansavimą, kad būtų galima diegti ir įgyvendinti bendro intereso infrastruktūras ir paslaugas ne mokslinių tyrimų srityje.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas ES biudžetui poveikio neturi. Visų pirma naujos Komisijos užduotys, susijusios su jos, kaip daugiašalių projektų spartintojos, vaidmeniu, bus vykdomos naudojant išteklius,

²⁸ SWD (2021) 12 *final*, Briuselis, 2021 m. gegužės 22 d.

kurie kitu atveju būtų buvę panaudoti *ad hoc* paramai valstybių narių projektams daugiašalių projektų srityse teikti. Sutelkus šiuos išsklaidytus išteklius bus pasiektas didesnis efektyvumas be papildomų išlaidų Sąjungos biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Įgyvendinimo stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimas išsamiau išdėstyti toliau pateiktame konkrečios nuostatos aprašyme. Iš esmės Komisija kasmet Europos Parlamentui ir Tarybai teiks „Skaitmeninio dešimtmečio kelio“ pažangos ataskaitas, pateikdama „**Skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitą**“. Ši ataskaita savo ruožtu aktyvins Komisijos ir valstybių narių stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmą, kuris išsamiau aprašytas toliau pateiktame konkrečių nuostatų aprašyme.

Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Sprendimo tema ir taikymo sritis nustatyti **1 straipsnyje**, kuriuo nustatoma politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“, įskaitant susijusį stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmą ir stebėseną. **2 straipsnyje** aprašomi bendrieji sprendimo tikslai, kuriuos sudaro į žmogų orientuotos, saugios ir atviros skaitmeninės aplinkos skatinimas; valstybių narių kolektyvinio atsparumo stiprinimas; saugios ir prieinamos skaitmeninės infrastruktūros užtikrinimas; skaitmeninių gebėjimų diegimo ir naudojimo skatinimas; demokratinio gyvenimo ir elektroninių viešųjų paslaugų prieinamumo užtikrinimas; siekis užtikrinti, kad skaitmeninės infrastruktūros ir technologijos taptų tvaresnės ir efektyviau naudotų energiją bei išteklius, taip pat užtikrinti, kad būtų atsižvelgta į visą esamą politiką, kuri yra svarbi siekiant skaitmeninių tikslų, kad būtų visapusiškai prisidedama prie skaitmeninės pertvarkos.

3 straipsnyje pateikiamos sprendime vartojamų tam tikrų terminų apibrėžtys.

4 straipsnyje nustatyti tikslai, kurių siekdamas Sąjungos institucijos ir valstybės narės turėtų bendradarbiauti, išdėstyti pagal keturias „pagrindines kryptis“, t. y. skaitmeninių įgūdžių turinčius gyventojus ir aukštos kvalifikacijos skaitmeninės srities specialistus; saugias, našias ir tvarias skaitmenines infrastruktūras; skaitmeninę įmonių transformaciją; viešųjų paslaugų skaitmenizaciją. Keturias pagrindines kryptis sudaro įvairūs matmenys ir matmenų aspektai. Komisija iki 2026 m. birželio mėn. turi peržiūrėti tikslus, kad būtų atsižvelgta į technologijų, ekonomikos ir visuomenės raidą.

Pažanga siekiant tikslų Sąjungos lygmeniu bus stebima (**5 straipsnis**) pasitelkiant skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksą (angl. DESI). Šiuo tikslu dalis DESI matmenų ir rodiklių bus suderinta su sprendime nustatytais tikslais. 2030 m. tikslų pasiekimo stebėseną grindžiama pagrindiniais veiklos rodikliais, kuriuos Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, kasmet apibrėžia DESI, taip pat projekcinėmis ES lygmens trajektorijomis, kurias nustato Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis. Komisijai suteikiami įgaliojimai įgyvendinimo aktu nustatyti kiekvienam skaitmeniniam tikslui stebėti reikalingų pagrindinių veiklos rezultatų rodiklių sąrašą, kai to reikia veiksmingai stebėsenai vykdyti arba siekiant atsižvelgti į technologijų raidą. Vykdam stebėseną taip pat galėtų būti atliekamas vertinimas pagal šviesoforo spalvas: ataskaitų teikimo sistema, pagal kurią šviesoforo spalvos (t. y. žalia, geltona ir raudona) rodo, ar Sąjungos lygmeniu stebimos faktinės tendencijos atitinka tam tikro pagrindinio veiklos rezultatų rodiklio tikslą, palyginti su numatytomis tendencijomis.

Kaip aprašyta **6 straipsnyje**, Komisija kasmet teiks Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie Sąjungos skaitmeninės transformacijos pažangą, parengdama „Skaitmeninio dešimtmečio pažangos“ ataskaitą. DESI bus įtrauktas į šią ataskaitą. Ataskaitoje bus aptariama skaitmeninė transformacija, visų pirma pažanga siekiant 2030 m. vizijos ir atitinkamų skaitmeninių tikslų, taip pat bendresnė pažanga, susijusi su bendrųjų tikslų ir skaitmeninių principų, įtvirtintų [įrašyti oficialaus pareiškimo pavadinimą], laikymusi. Ataskaitoje taip pat bus pateikta valstybėms narėms rekomenduojama politika, priemonės ir veiksmai, taip pat Komisijos ir valstybių narių pasiūlyti ir priimti bendri įsipareigojimai. Ataskaitoje Komisija gali nurodyti rekomenduojamus veiksmus, susijusius su politika, priemonėmis ir veiksmais, kurių valstybės narės turi imtis tose srityse, kuriose, kaip manoma, pažanga siekiant skaitmeninių tikslų yra nepakankama, ir kurie taip pat turėtų būti įtraukti į valstybių narių nacionalinius Skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus. Rengiant tokius rekomenduojamus veiksmus bus atsižvelgiama į bendradarbiavimo dialogo rezultatus, įskaitant valstybių narių pastabas, pateiktas po ankstesnės ataskaitos. Visų pirma Komisija gali pasiūlyti įgyvendinti konkrečias reguliavimo priemones arba viešąsias intervencijas, kad būtų skatinamos papildomos investicijos į skaitmenines technologijas ir pajėgumus, be kita ko, vystant daugiašalius projektus.

7 straipsnyje numatyta, kad ne vėliau kaip likus penkiems mėnesiams iki skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitos paskelbimo valstybės narės turėtų pateikti Komisijai nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus (toliau – nacionaliniai skaitmeninio dešimtmečio strateginiai veiksmų planai). Savo veiksmų planuose valstybės narės nurodys pagrindinę esamą ir planuojamą politiką, priemones ir veiksmus, skirtus Skaitmeninio dešimtmečio tikslams ir uždaviniams įgyvendinti; projektines nacionalines trajektorijas, pagrįstas Komisijos gairėmis, parengtomis glaudžiai bendradarbiaujant su valstybėmis narėmis; planuojamos politikos, priemonių ir veiksmų įgyvendinimo tvarkaraštį, įskaitant įvertinimą, kada ta politika ir priemonės, kaip tikimasi, turės poveikį siekiant tikslų; bendrą investicijų, reikalingų nacionaliniuose veiksmų planuose nustatytiems tikslams, uždaviniams ir įnašams pasiekti, apžvalgą ir bendrą šių investicijų šaltinių įvertinimą. Nacionaliniuose skaitmeninio dešimtmečio strateginiuose veiksmų planuose taip pat gali būti pateiktas pasiūlymas dėl daugiašalio (-ų) projekto (-ų). Prireikus, siekdamas atsižvelgti į metinės skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitos išvadas, valstybės narės turėtų pateikti savo nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų, į kuriuos įtraukta politika, priemonės ir veiksmai, kurių jos ketina imtis siekdamas skatinti pažangą su skaitmeniniais tikslais susijusiose srityse, patikslinimą. Komisija pateiks gaires, kurios padės valstybėms narėms parengti nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus, įskaitant Sąjungos ir nacionalinių projektinių trajektorijų derinimą ir tai, kaip valstybės narės turėtų Sąjungos projektines trajektorijas pritaikyti nacionalinėse trajektorijose, atsižvelgiant į skirtingus nacionalinius pradinio taškus, išteklius, lyginamuosius pranašumus ir kitus svarbius veiksnius.

8 straipsnyje numatytas kasmetinis Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimas siekiant užtikrinti, kad skaitmeninio dešimtmečio tikslai ir uždaviniai būtų pasiekti derinant Sąjungos iniciatyvas ir atitinkamą nacionalinę politiką, atsižvelgiant į tarpvalstybinį skaitmeninės politikos aspektą ir visos Sąjungos tikslus, visų pirma vidaus rinkos plėtrą. Valstybės narės ir Komisija glaudžiai bendradarbiaus siekdamas nustatyti būdus, kaip šalinti trūkumus tose srityse, kuriose pažanga buvo nepakankama siekiant vieno ar daugiau skaitmeninių tikslų arba kuriose naujausia pažangos ataskaita ir turimi duomenys rodo dideles spragas ir trūkumus. Atsižvelgdamos į tai, valstybės narės bus įpareigosotos pateikti planuojamą, priimtą ar įgyvendinamą politiką ir priemones.

Bendradarbiavimo dialogo metu Komisija ir valstybės narės taip pat nagrinės, kaip jos kartu ir atskirai įgyvendino praėjusių metų ataskaitoje nurodytą rekomenduojamą politiką, priemones ir veiksmus. Vertinimas apims valstybių narių veiksmų ir priemonių poveikį ir (arba) jame bus įvertinta, kada toks poveikis gali būti pasiektas. Taip pat bus vertinama, ar reikia patvirtinti priemones ar veiksmus, pakoreguoti ar papildyti jau taikomas priemones ar veiksmus.

Bet kuriuo metinio bendradarbiavimo metu Komisija ir viena ar daugiau valstybių narių galės priimti bendrus įsipareigojimus, įskaitant daugiašalių projektų rengimą, ir susitarti dėl priemonių ir veiksmų Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis, atsižvelgdamos, *inter alia*, į kitos skaitmeninės politikos ir iniciatyvų įgyvendinimą. Šių bendrų įsipareigojimų ir kitų priemonių bus imamasi siekiant pažangos įgyvendinant skaitmeninio dešimtmečio tikslus, atsižvelgiant į skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitoje nurodytas projektines trajektorijas. Komisija ir atskiros valstybės narės galės prašyti surengti Komisijos ir valstybių narių susitikimą. Toks susitikimas bus rengiamas visų pirma tais atvejais, kai valstybė narė siūlys imtis naujo daugiašalio projekto arba bendrų veiksmų, kuriuose turi dalyvauti kitos valstybės narės. Atitinkamos valstybės narės arba Komisija taip pat galės prašyti pradėti tarpusavio vertinimo procesą.

9 straipsniu Komisijai suteikiama galimybė priimti atskiras rekomendacijas, jei valstybė narė nepakeičia savo nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų pagal rekomenduojamą politiką, priemones ir veiksmus ir nepateikia pakankamų paaiškinimų, kodėl ji neketina imtis rekomenduojamų veiksmų. Atitinkama valstybė narė turės kuo labiau atsižvelgti į tokią rekomendaciją ir paaiškinti, kaip ji ketina ją įgyvendinti. Komisijos pateiktos rekomendacijos bus perduotos Europos Parlamentui ir Tarybai. Komisijos rekomenduojama politika, priemonės ir veiksmai, pateikti ataskaitoje, ir Komisijos atskiros rekomendacijos turėtų papildyti naujausias konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, pateiktas per Europos semestrą.

Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimas bus atviras, veiksmingas ir skaidrus, grindžiamas atitinkama Komisijos sukurta struktūra (**10 straipsnis**). Tokia struktūra taip pat veiks kaip valstybių narių tarpusavio vertinimo forumas. Be to, siekdamos užtikrinti skaidrumą ir visuomenės dalyvavimą, Komisija ir valstybės narės taip pat bendradarbiaus su visais suinteresuotaisiais subjektais (įskaitant nacionaliniu, regioniniu ir vietos lygmenimis, visų pirma su valstybių narių viešojo sektoriaus skaitmeninės transformacijos įstaigomis, socialiniais partneriais, piliečiais ir pilietine visuomene) (**11 straipsnis**).

12 straipsnyje, kuriuo pradedamas nuostatų dėl daugiašalių projektų blokas, nustatomi daugiašaliam projektui būdingi tikslai. Aukščiausiu lygmeniu šie tikslai apima projekto indėlį siekiant Sąjungos skaitmeninės transformacijos iki 2030 m. tikslų. Vėliau šie tikslai paverčiami konkretesniais įgyvendinimo reikalavimais. 12 straipsniu Komisijai suteikiami įgaliojimai teikti rekomendaciją dėl daugiašalio projekto sukūrimo arba kviešti valstybę narę dalyvauti daugiašaliame projekte, taip pat suteikiama galimybė sukurti daugiašalį projektą arba prisijungti prie jo kaip prie bendro įsipareigojimo. Orientacinis galimų veiklos sričių, kuriose galėtų būti kuriami daugiašaliai projektai, sąrašas pateikiamas **priede**.

Daugiašalių projektų atrankos ir įgyvendinimo taisyklės pateiktos **13 straipsnyje**. Pirma, šiame straipsnyje numatyta, kad Komisija prie skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitos pridės priedą, kuriame pateiks strateginius daugiašalių projektų įgyvendinimo principus ir prioritetus ir naujausią šių projektų, atrinktų įgyvendinti, sąrašą. Antra, pateikiamas atviras galimų įgyvendinimo priemonių sąrašas. Jei pasirenkamos esamos įgyvendinimo priemonės,

šiuo sprendimu tokioms priemonėms taikomos taisyklės nekeičiamos ir jų visų turi būti laikomasi.

Procedūrinė sistema, skirta paspartinti daugiašalių projektų įgyvendinimą, numatyta **14 straipsnyje**. Numatomas dviejų etapų koordinavimo mechanizmas, kuris turi būti įgyvendinamas Komisijai ir valstybėms narėms glaudžiai bendradarbiaujant. Pirmiausia visos valstybės narės kviečiamos pareikšti susidomėjimą konkrečių daugiašalių projektų įgyvendinimu. Antruoju etapu, jei valstybės narės bus pakankamai suinteresuotos, Komisija pateiks gaires dėl įgyvendinimo mechanizmo, kuris, jos nuomone, yra tinkamiausias konkrečiam projektui įgyvendinti, taip pat dėl kitų strateginių jo įgyvendinimo aspektų. Techninė pagalba ir kita parama taip pat gali būti teikiama viso projekto įgyvendinimo metu.

15 straipsnyje numatytas įgyvendinimo mechanizmas – Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorciumas (ESIK). Tikimasi, kad ESİK bus naudojamas daugiausia daugiašalių projektų, kurie negali būti įgyvendinami pagal esamus įgyvendinimo mechanizmus, atveju. Kaip toliau numatyta šiame straipsnyje, ESİK turės juridinio asmens statusą. Tai reiškia, kad kreipdamasis dėl Sąjungos dotacijos, ESİK pats yra pareiškėjas ir galiausiai turi pats teikti paraiškas, pateikdamas savo pasiūlymus pagal dotaciją teikiančios įstaigos kvietimą. Išskyrus atvejus, kai sudaromas susitarimas dėl dotacijos keliems gavėjams, paraiškos ESİK vardu negali pateikti trečioji šalis, pavyzdžiui, valstybė narė.

16 straipsnyje numatyta, kad ESİK gali būti įsteigtas valstybių narių prašymu Komisijos sprendimu, priimtu pagal komiteto procedūrą.

Vėlesniuose straipsniuose nustatomos taisyklės, būtinos sklandžiai ir operatyviai ESİK veiklai užtikrinti. **17 straipsnyje** aptariamos narystės taisyklės, pagal kurias finansinį ar nefinansinį įnašą teikiančios valstybės narės yra balsavimo teisę turintys nariai, o kitos valstybės narės gali būti stebėtojos. **18 straipsnyje** numatytas valdymo mechanizmas, kuriam labai konkrečiomis aplinkybėmis taikoma Komisijos veto teisė. **19 straipsnyje** numatyti minimalūs reikalavimai, kuriuos turi atitikti įstatai.

Galiausiai **20 straipsnyje** numatytos ESİK taikomos atsakomybės taisyklės, **21 straipsnyje** – taikytina teisė ir jurisdikcija, **22 straipsnyje** – likvidavimo taisyklės, o **23 straipsnyje** – ataskaitų teikimo ir kontrolės taisyklės.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS SPRENDIMAS**kuriuo nustatoma 2030 m. politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
 atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 173 straipsnio 3 dalį,
 atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
 teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
 atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,
 laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,
 kadangi:

- (1) 2021 m. kovo 9 d. komunikate „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“³ (toliau – komunikatas „Skaitmeninės politikos kelrodis“) Komisija išdėstė savo skaitmeninės transformacijos iki 2030 m., kuri padės įgalinti piliečius ir įmones, viziją Sąjungos ekonomikos ir visuomenės skaitmeninės transformacijos būdas turėtų apimti skaitmeninį suverenumą, įtrauktį, lygybę, tvarumą, atsparumą, saugumą, gyvenimo kokybės gerinimą, pagarbą piliečių teisėms ir siekiams ir prisidėti prie dinamiškos, efektyviai išteklius naudojančios ir teisingos Sąjungos ekonomikos ir visuomenės;
- (2) 2021 m. kovo 25 d. pareiškime Europos Vadovų Taryba laikėsi nuomonės, kad komunikatas „Skaitmeninės politikos kelrodis“ yra žingsnis pirmyn apibrėžiant Europos skaitmeninę plėtrą ateinančių dešimtmetį, ir patvirtino jame išdėstytą viziją, įskaitant idėją dėl politikos programos, turinčios tvirtą valdymo struktūrą ir sistemą, kuria būtų sudarytos palankesnės sąlygos įgyvendinti daugiašalius projektus, būtinus Europos skaitmeninei transformacijai svarbiausiose srityse. Ji taip pat paragino Komisiją išplėsti Europos Sąjungos skaitmeninės transformacijos politikos priemonių rinkinį tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmenimis ir pasinaudoti visomis turimomis pramonės, prekybos ir konkurencijos politikos, įgūdžių ir švietimo, mokslinių tyrimų ir inovacijų politikos bei ilgalaikio finansavimo priemonėmis, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos skaitmeninei transformacijai;

¹ OL C , , p. .

² OL C , , p. .

³ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „2030 m. skaitmeninės politikos kelrodis: Europos skaitmeninio dešimtmečio kelias“, COM(2021) 118 *final*/2.

- (3) kaip nurodyta Komisijos komunikate, kuriuo atnaujinama 2020 m. naujoji pramonės strategija⁴, Europos Sąjungai būtina nustatyti ypatingos svarbos technologijų ir strateginių sektorių sistemas, šalinti strateginius trūkumus ir didelės rizikos priklausomybes, dėl kurių gali atsirasti tiekimo trūkumas ar kibernetinio saugumo rizika, ir skatinti skaitmeninę pertvarką. Taip pabrėžiama, jog svarbu, kad valstybės narės suvienytų jėgas ir remtų pramonės pastangas spręsti šių priklausomybių problemas ir plėtoti strateginių pajėgumų poreikius. Tai taip pat atitinka 2021 m. strateginio prognozavimo ataskaitoje pateiktą analizę⁵. Įgyvendindama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonę ir rengdama nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus Komisija paragino valstybes nares koordinuoti savo pastangas skaitmeninės srities daugiašalių projektų naudai. Ši patirtis parodė, kad Komisija turi remti valstybių narių koordinavimo pastangas, o Sąjunga turi disponuoti įgyvendinimo mechanizmais, kurie palengvintų bendras investicijas, kad daugiašaliai projektai galėtų būti įgyvendinami. Kartu su kitomis Komisijos iniciatyvomis, pavyzdžiui, ypatingos svarbos technologijų stebėjimo centru⁶, turėtų būti sukurta valdymo struktūra, pagal kurią būtų įgyvendinamas komunikatas „Skaitmeninės politikos kelrodis“ ir padedama nustatyti dabartinę ir galimą būsimą Sąjungos skaitmeninę strateginę priklausomybę bei prisidėti prie jos skaitmeninio suverenumo stiprinimo;
- (4) Komisijos komunikate dėl Europos žaliojo kurso⁷ pabrėžiama, kad Europa turi išnaudoti galimybes, kurias atveria skaitmeninė transformacija – ji atliks lemiamą vaidmenį siekiant žaliojo kurso tikslų. Sąjunga turėtų skatinti būtiną skaitmeninę transformaciją ir į ją investuoti, nes siekiant žaliojo kurso tvarumo tikslų lemiamas vaidmuo daugelyje įvairių sektorių teks skaitmeninėms technologijoms. Skaitmeninės technologijos, tokios kaip dirbtinis intelektas, 5G, debesijos ir tinklo paribio (angl. *edge*) kompiuterija ir daiktų internetas galėtų paspartinti ir labai padidinti politikos poveikį kovai su klimato kaita ir aplinkos apsaugai. Skaitmeninimas taip pat suteikia naujų galimybių nuotoliniu būdu stebėti oro ir vandens taršą arba stebėti ir optimizuoti energijos ir gamtos išteklių naudojimą. Sykiu Europai reikia tokio skaitmeninio sektoriaus, kuriame būtų rūpestingai atsižvelgiama į tvarumą, užtikrinant, kad skaitmeninė infrastruktūra ir technologijos taptų įtikinamai tvaresnės, efektyviau naudotų energiją ir išteklius, taip pat prisidėtų prie tvarios žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir visuomenės kūrimo pagal Europos žaliojo kurso nuostatas;
- (5) komunikate „Skaitmeninės politikos kelrodis“ numatytos priemonės turėtų būti įgyvendintos, siekiant sustiprinti Europos skaitmeninės ateities formavimo strategijoje apibrėžtus veiksmus ir remiantis esamomis Sąjungos priemonėmis (pavyzdžiui, sanglaudos programomis, Techninės paramos priemone, Europos Parlamento ir

⁴ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Naujosios 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas. Bendrosios rinkos stiprinimas siekiant Europos ekonomikos atsigavimo“, 2021 5 5 COM(2021) 350 *final*.

⁵ COM(2021) 750 *final*, 2021 9 8 – „2021 m. strateginio prognozavimo ataskaita. ES pajėgumas ir laisvė veikti“.

⁶ Civilinės, gynybos ir kosmoso pramonės šakų sinergijos veiksmų planas, 2021 2 22, COM(2021) 70 *final*, 4 veiksmai.

⁷ Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos Vadovų Tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Europos žaliasis kursas“, 2019 12 11, COM(2019) 640 *final*.

Tarybos reglamentu (ES) 2021/694⁸, Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/695⁹ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/523¹⁰ ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2021/241¹¹ skaitmeniniam perėjimui skirtomis lėšomis. Todėl šiuo sprendimu turėtų būti nustatyta politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“, kad būtų pasiekta, paspartinta ir suformuota sėkminga Sąjungos ekonomikos ir visuomenės skaitmeninė transformacija;

- (6) norint sekti Sąjungos skaitmeninės transformacijos spartos trajektoriją, reikėtų nustatyti skaitmeninius tikslus. Šie tikslai turėtų būti susieti su konkrečiomis sritimis, kuriose Sąjungoje turėtų būti daroma bendra pažanga. Tikslai grindžiami keturiomis pagrindinėmis kryptimis, nurodytomis komunikate „Skaitmeninės politikos kelrodis“, kurios įvardytos kaip esminės Sąjungos skaitmeninės transformacijos sritys: skaitmeniniais įgūdžiais, skaitmenine infrastruktūra, įmonių ir viešųjų paslaugų skaitmenizacija;
- (7) tiek pagrindiniai, tiek aukšto lygio skaitmeniniai įgūdžiai yra būtini siekiant sustiprinti Sąjungos visuomenės kolektyvinį atsparumą. Skaitmeninių įgūdžių ir gebėjimų turintys piliečiai galės pasinaudoti skaitmeninio dešimtmečio teikiamomis galimybėmis. Be to, skaitmeninis mokymas ir švietimas turėtų padėti darbuotojams įgyti specializuotų skaitmeninių įgūdžių, kad jie galėtų užimti kokybiškas darbo vietas bei užsitikrinti sėkmingą karjerą daug dažniau nei dabar, o moterų ir vyrų skaičius būtų panašus. Be to, norint pasinaudoti skaitmenizacijos privalumais, toliau plėtoti technologijas ir užtikrinti Europos skaitmeninę lyderystę, labai svarbi junglumo, mikroelektronikos ir gebėjimo apdoroti didžiulius duomenis požiūriu tvari skaitmeninė infrastruktūra. Reikalia puikios ir saugaus ryšio visiems ir visur Europoje, įskaitant kaimo ir atokiais vietoves¹². Visuomenės poreikiai, susiję su nusiuntimo ir parsisiuntimo pralaidumu, nuolat auga. Iki 2030 m. gigabitinės spartos tinklais turėtų galėti prieinamomis sąlygomis naudotis visi, kuriems reikia arba kurie pageidauja tokių pajėgumų. Be to, mikroprocesoriai, ypač naujoviškiausi, kurie jau šiandien yra daugumos pagrindinių, strateginių vertės grandinių pradžioje, ateityje, tikėtina, bus dar paklausesni. Taip pat tikimasi, kad labai saugus neutralaus poveikio klimatui tinklo paribio mazgas, nepriklausomai nuo įmonių buvimo vietos, užtikrins mažos delsos prieigą prie duomenų paslaugų, o kvantiniai pajėgumai taip pat bus labai svarbūs veiksniai;
- (8) visos pirmiau minėtos technologijos bus ne tik pagalbinės priemonės, bet ir naujų produktų, naujų gamybos procesų ir naujų verslo modelių, grindžiamų sąžiningu dalijimusi duomenimis duomenų ekonomikoje, pagrindas. Įmonių transformacija priklausys nuo jų gebėjimo naujas skaitmenines technologijas diegti greitai ir įvairiose srityse, įskaitant šiuo metu lėčiau skaitmenizuojamas pramonės ir paslaugų ekosistemas;

⁸ 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240 (OL L 166, 2021 5 11, p. 1).

⁹ 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriamas bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

¹⁰ 2021 m. kovo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/523, kuriuo nustatoma programa „InvestEU“ ir iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) 2015/1017 (OL L 107, 2021 3 26, p. 30).

¹¹ 2021 m. vasario 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/241, kuriuo nustatoma ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (OL L 57, 2021 2 18, p. 17).

¹² Ilgalaikė ES kaimo vietovių vizija. COM(2021) 345 *final*.

- (9) demokratinis gyvenimas ir viešosios paslaugos taip pat labai priklausys nuo skaitmeninių technologijų, todėl jos turėtų būti visiškai prieinamos visiems, kaip aukščiausios klasės skaitmeninė aplinka, kuri užtikrina paprastas naudoti, veiksmingas ir individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas ir priemones, kurioms taikomi aukšti saugumo ir privatumo standartai;
- (10) Komisija iki 2026 m. birželio mėn. turėtų peržiūrėti šiuos skaitmeninius tikslus, kad įvertintų, ar jie vis dar atitinka didelius skaitmeninės transformacijos užmojus, ir prireikus juos atnaujinti arba nustatyti papildomus skaitmeninius tikslus;
- (11) siekiant darnios, įtraukios ir nuolatinės pažangos skaitmeninės transformacijos srityje ir skaitmeninių tikslų Sąjungoje, būtina visa apimanti, tvirta, patikima, lanksti ir skaidri valdymo forma, grindžiama glaudžiu Sąjungos institucijų, įstaigų bei agentūrų ir valstybių narių bendradarbiavimu ir koordinavimu. Tinkamas mechanizmas turėtų užtikrinti konvergencijos koordinavimą ir politikos ir priemonių nuoseklumą bei veiksmingumą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis. Todėl būtina nustatyti nuostatas dėl stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmo, kuriuo būtų įgyvendinamas komunikatas „Skaitmeninės politikos kelrodis“;
- (12) šis mechanizmas turėtų apimti sustiprintą stebėsenos sistemą, kad būtų galima nustatyti Sąjungos strateginių skaitmeninių pajėgumų spragas. Jis taip pat turėtų apimti ataskaitų, be kita ko, pažangos siekiant 2030 m. vizijos ir atitinkamų skaitmeninių tikslų, taip pat bendresnės šiame sprendime nustatytų tikslų laikymosi padėties ataskaitų, teikimo mechanizmą. Juo turėtų būti nustatoma Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimo sistema, siekiant numatyti būdus, kaip šalinti trūkumus, ir pasiūlyti tikslinių veiksmingų priemonių padėčiai ištaisyti;
- (13) skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas (angl. DESI)¹³ turėtų būti įtrauktas į Skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitą ir naudojamas pažangai siekiant skaitmeninių tikslų stebėti. Ši stebėseną turėtų apimti rodiklių, pagal kuriuos vertinama pažanga valstybių narių lygmeniu, nacionalinės politikos ir iniciatyvų, kuriomis siekiama šio sprendimo tikslų ir uždavinių, analizę, taip pat horizontaliąją ir teminę analizes, kuriomis stebima Europos ekonomikos skaitmeninė transformacija, ir valstybių narių pažangos šioje srityje vertinį rikiavimą. Būtent DESI lygiai ir rodikliai turėtų būti suderinti su šiame sprendime nustatytais skaitmeniniais tikslais. Kiekvienam skaitmeniniam tikslui įgyvendinimo aktuose, kuriuos turi priimti Komisija, turėtų būti nustatyti pagrindiniai veiklos rezultatų rodikliai (PVRP). Prireikus PVRP turėtų būti atnaujinami, kad būtų užtikrinta nuolatinė veiksminga stebėseną ir atsižvelgta į technologijų raidą. Turėtų būti sustiprintas duomenų rinkimo valstybėse narėse mechanizmas, kad būtų galima pateikti išsamią informaciją apie pažangą, padarytą siekiant skaitmeninių tikslų, taip pat informaciją apie atitinkamą politiką, programas ir iniciatyvas nacionaliniu lygmeniu. Remdamasi apžvalgomis ir prireikus Komisija, konsultuodamasi su valstybėmis narėmis, turėtų parengti veiksmų planą, kuriame būtų nustatyti būsimi duomenų rinkimo poreikiai. Apibrėždama DESI, Komisija turėtų daugiausia remtis oficialiais statistiniais duomenimis, surinktais atliekant įvairius Sąjungos informacinės visuomenės tyrimus¹⁴. Komisija turėtų atlikti

¹³ DESI – tai metinis analizės ir vertinimo rodiklių rinkinys, kuris nuo 2014 m. naudojamas bendrai Europos pažangai stebėti ir atskirų valstybių narių pažangos skaitmeninėje srityje indeksui lyginti – juo grindžiamas Europos semestro procesas ir konkrečioms šalims skirtos rekomendacijos.

¹⁴ 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1006/2009 iš dalies keičiantis Reglamentą (EB) Nr. 808/2004 dėl informacinės visuomenės Bendrijos statistikos (OL L 286, 2009 10 31, p. 31–35).

specialius tyrimus, kad surinktų duomenis apie tuos atitinkamus rodiklius, kurie nėra matuojami Sąjungos tyrimuose;

- (14) kad teisės aktų leidėjai būtų nuolat informuojami apie skaitmeninės transformacijos Sąjungoje pažangą, Komisija turėtų teikti Europos Parlamentui ir Tarybai metinę skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitą, kurioje būtų pateikta Sąjungos skaitmeninės transformacijos apžvalga ir analizė bei pažangos, padarytos siekiant skaitmeninio dešimtmečio uždavinių ir skaitmeninių tikslų iki 2030 m., įvertinimas. Skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaita, visų pirma DESI, įskaitant su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone susijusiais aspektais, turėtų būti grindžiamas Europos semestras;
- (15) visų pirma Komisija turėtų pateikti pažangos siekiant skaitmeninių tikslų ataskaitą, išsamiai nurodydama Sąjungos pažangos lygį, palyginti su projekcinėmis kiekvieno tikslo trajektorijomis, įvertinti pastangas, kurių reikia kiekvienam tikslui pasiekti, įskaitant investicijų į skaitmeninius pajėgumus trūkumus, ir didinti informuotumą apie veiksmus, kurių reikia imtis siekiant didinti skaitmeninį suverenumą. Ataskaitoje taip pat turėtų būti pateiktas atitinkamų reglamentavimo pasiūlymų įgyvendinimo ir veiksmų, kurių imtasi Sąjungos ir valstybių narių lygmenimis, vertinimas;
- (16) remiantis šia analize, ataskaitoje būtų pateikta konkreti rekomenduojama politika, priemonės ir veiksmai. Ataskaitoje rekomenduodama politiką, priemones ar veiksmus, Komisija turėtų atsižvelgti į naujausius turimus duomenis, priisimtus bendrus įsipareigojimus, valstybių narių nustatytą politiką ir priemones, taip pat į pažangą, susijusią su ankstesnėse ataskaitose nurodytais rekomenduojamais veiksmais, kurių imtasi vykdant metinį bendradarbiavimą. Be to, Komisija turėtų atsižvelgti į atskirų valstybių narių potencialo prisidėti prie skaitmeninių tikslų įgyvendinimo skirtumus, taip pat į jau įgyvendinamą politiką, priemones ir veiksmus, kurie, kaip manoma, yra tinkami tikslams pasiekti, net jei jų poveikis dar nepasireiškė;
- (17) metinėje skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitoje turėtų būti pristatomas skaitmeninių principų, patvirtintų [įrašyti oficialaus pareiškimo pavadinimą], įgyvendinimas;
- (18) siekiant užtikrinti, kad šiame sprendime nustatyti skaitmeninio dešimtmečio uždaviniai ir skaitmeniniai tikslai būtų pasiekti ir kad visos valstybės narės veiksmingai prisidėtų prie šio tikslo, rengiant ir įgyvendinant stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmą turėtų būti užtikrintas keitimasis informacija ir geriausia patirtimi vykdant konstruktyvų ir įtraukų valstybių narių ir Komisijos dialogą;
- (19) Komisija kartu su valstybėmis narėmis turėtų parengti projektines trajektorijas, pagal kurias Sąjunga galėtų pasiekti šiame sprendime nustatytus skaitmeninius tikslus. Tuomet valstybės narės, jei įmanoma, šias projektines trajektorijas turėtų pritaikyti nacionalinėse trajektorijose. Reikėtų atsižvelgti į skirtingą valstybių narių potencialą prisidėti prie skaitmeninių tikslų įgyvendinimo ir jį perteikti nacionalinėse trajektorijose. Šios trajektorijos turėtų padėti įvertinti pažangą, padarytą per tam tikrą laiką atitinkamai Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis;
- (20) siekiant užtikrinti, kad Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimas būtų veiksmingas ir efektyvus, valstybės narės turėtų pateikti Komisijai nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus, apimančius laikotarpį iki 2030 m. (toliau – nacionaliniai skaitmeninio dešimtmečio strateginiai veiksmų planai), kuriuose, jei įmanoma įvertinti nacionaliniu lygmeniu, būtų siūlomos nacionalinės

trajektorijos, apibūdinant visas priemones, kurios buvo priimtos, planuojamos ar įgyvendinamos siekiant prisidėti prie šio sprendimo uždavinių ir skaitmeninių tikslų įgyvendinimo Sąjungos lygmeniu. Šie nacionaliniai skaitmeninio dešimtmečio strateginiai veiksmų planai turėtų būti labai svarbi valstybių narių politikos koordinavimo ir rinkos nuspėjamumo užtikrinimo priemonė. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į atitinkamas sektorių iniciatyvas tiek Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmenimis ir užtikrinti jų suderinamumą. Per metinį bendradarbiavimo ciklą valstybės narės galėtų siūlyti pakoreguoti savo nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus, kad būtų atsižvelgta į skaitmeninės transformacijos raidą Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis ir kad būtų reaguojama visų pirma į Komisijos rekomenduojamą politiką, priemones ir veiksmus;

- (21) norint pasiekti „Skaitmeninio dešimtmečio kelyje“ numatytus junglumo tikslus, labai svarbu laiku gauti radijo spektrą ir galimybę juo naudotis. Atsižvelgiant į tai, valstybėms narėms ir spektro naudotojams reikia užtikrinti nuspėjamumą ir tikrumą, o kartu lankstumą (atsižvelgiant į kintančius poreikius) planuojant dažnių spektro prieinamumo etapus. Ypač sparčiai vykstant skaitmeninės ir ekologinės transformacijos procesui, ankstyva informacija apie būsimą spektro prieinamumą ir pagrindinių suinteresuotųjų subjektų (pavyzdžiui, valdžios institucijų, pramonės atstovų ir naudotojų) indėlis nustatant etapus padidintų teisinį tikrumą ir investicijų nuspėjamumą;
- (22) kadangi spektras yra labai svarbus siekiant skaitmeninių tikslų, ypač saugios, našios ir tvarios skaitmeninės infrastruktūros, valstybės narės taip pat turėtų pranešti apie savo priimtą ir būsimą politiką ir priemones, susijusias su radijo spektro prieinamumu ir galimybe juo naudotis esamiems naudotojams ir būsimiems investuotojams bei veiklos vykdytojams. Nedarant poveikio Komisijos galimybei siūlyti naujas strateginio planavimo radijo spektro politikos kryptis ar mechanizmus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/1972 4 straipsnio 4 dalį¹⁵, Komisija galėtų šiuo klausimu pateikti atitinkamas gaires, kad būtų pasiekti šiame sprendime nustatyti bendrieji uždaviniai ir skaitmeniniai tikslai;
- (23) Komisijos ir valstybių narių bendradarbiavimo dialogas turėtų prasidėti nuo jų nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų vertinimo ir turėtų būti grindžiamas skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitoje pateiktais duomenimis ir vertinimu, taip pat atitinkamų suinteresuotųjų subjektų gautais atsiliepimais;
- (24) vėliau bendradarbiavimas turėtų būti organizuojamas pagal metinį ciklą. Nustatant metinio bendradarbiavimo laiką turėtų būti atsižvelgiama į poreikį apsvarstyti iki šiol pasiektus bendradarbiavimo rezultatus, taip pat kitų metų ataskaitoje siūlomas priemones, veiksmus ir nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų koregavimus;
- (25) norint užtikrinti pažangą siekiant tikslų, suderintų su projektinėmis trajektorijomis, valstybės narės, kurios ataskaitoje laikomos padariusiomis nepakankamą pažangą tam tikroje srityje, turėtų pasiūlyti koregavimo priemones ir veiksmus, kurių jos ketina imtis, kad paskatintų pažangą toje svarbioje srityje. Be to, Komisija ir valstybės narės turėtų išnagrinėti, kaip valstybės narės kartu ir atskirai įgyvendino praėjusių metų ataskaitoje nurodytą rekomenduojamą politiką, priemones ir veiksmus. Valstybė narė

¹⁵ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) Nr. 2018/1972, kuria nustatomas Europos elektroninių ryšių kodeksas (OL L 321, 2018 12 17, p. 36).

gali prašyti pradėti tarpusavio vertinimo procesą, kad kitoms valstybėms narėms būtų suteikta galimybė pateikti pastabas dėl pasiūlymų, kuriuos ji ketina pateikti savo nacionaliniame skaitmeninio dešimtmečio strateginiame veiksmų plane, visų pirma dėl jų tinkamumo konkrečiam tikslui pasiekti. Komisija taip pat gali siūlyti pradėti valstybės narės skaitmeninio dešimtmečio strateginio veiksmų plano tarpusavio vertinimo procesą;

- (26) Komisija ir viena ar kelios valstybės narės gali prisiimti bendrus įsipareigojimus dėl suderintų veiksmų, kurių jos norėtų imtis, kad pasiektų tikslus, rengtų daugiašalius projektus ir susitartų dėl bet kokių kitų Sąjungos ir nacionalinio lygmens priemonių ir veiksmų, kuriais tikimasi užtikrinti pažangą siekiant tikslų, suderintų su projektinėmis trajektorijomis;
- (27) siekiant uždavinių ir skaitmeninių tikslų, labai svarbu veiksmingai įgyvendinti rekomenduojamą politiką, priemones ir veiksmus, taip pat nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus ir jų pakeitimus. Jei valstybė narė šių priemonių veiksmingai neįgyvendina, o nurodytos priežastys, dėl kurių jos neįgyvendinamos, laikomos nepakankamomis, Komisija gali priimti atskirą rekomendaciją, nepažeisdama Sutartyje nustatytų Komisijos įgaliojimų. Tokiose rekomendacijose turėtų būti atsižvelgiama į naujausias konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, pateiktas per Europos semestrą, ir jas papildyti;
- (28) atitinkama valstybė narė turėtų kuo labiau atsižvelgti į rekomendaciją ir prireikus pakoreguoti savo nacionalinį skaitmeninio dešimtmečio strateginį veiksmų planą. Jei valstybė narė neketina įgyvendinti rekomendacijos, ji turėtų nurodyti priežastis, kodėl ji nusprendė to nedaryti, ir viešai jas paskelbti;
- (29) siekdama užtikrinti skaidrumą ir visuomenės dalyvavimą, Komisija turėtų bendradarbiauti su visais suinteresuotaisiais subjektais. Tuo tikslu Komisija turėtų glaudžiai bendradarbiauti su suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant privačius ir viešuosius subjektus, pavyzdžiui, su švietimo ar sveikatos priežiūros sektoriaus įstaigomis, kurioms taikoma viešoji teisė, ir konsultuotis su jais dėl priemonių, skirtų skaitmeninei transformacijai Sąjungos lygmeniu paspartinti. Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas būtų svarbus ir valstybių narių lygmeniu, visų pirma priimant jų nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus ir jų pakeitimus;
- (30) daugiašaliai projektai, kuriuose dalyvautų kelios valstybės narės, turėtų sudaryti sąlygas plataus masto intervencijai pagrindinėse srityse, būtinose skaitmeniniams tikslams pasiekti, visų pirma sutelkiant Sąjungos, valstybių narių, o tam tikrais atvejais privačių šaltinių išteklius. Jie turėtų būti įgyvendinami koordinuotai, glaudžiai bendradarbiaujant Komisijai ir valstybėms narėms. Dėl šios priežasties Komisija turėtų atlikti pagrindinį vaidmenį spartinant daugiašalių projektų įgyvendinimą, nustatydamą įgyvendinimui parengtus daugiašalius projektus iš priede preliminarai nurodytų projektų kategorijų, konsultuodama valstybes nares dėl įgyvendinimo mechanizmo pasirinkimo, dėl finansavimo šaltinių ir jų derinimo, dėl kitų strateginių klausimų, susijusių su tų projektų įgyvendinimu, ir dėl Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorciūmo (ESIK), kaip įgyvendinimo mechanizmo, pasirinkimo tam tikrais atvejais;
- (31) viešoji parama daugiašaliams projektams turėtų būti naudojama visų pirma rinkos nepakankamumui arba neoptimalioms investavimo situacijoms spręsti proporcingai, nedubliuojant ir neišstumiant privataus finansavimo, taip pat kuriant aiškią Europos pridėtinę vertę, laikantis taikytinos Sąjungos teisės ir Sąjungos teisę atitinkančios nacionalinės teisės;

- (32) vykdamt daugiašalius projektus turėtų būti galima efektyviai pritraukti ir susieti įvairius Sąjungos ir valstybių narių finansavimo šaltinius. Visų pirma centralizuotai valdomos Sąjungos programos lėšas turėtų būti galima derinti su valstybių narių skirtais ištekliais, įskaitant tam tikromis sąlygomis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės įnašus, kaip paaškinta Komisijos ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų gairių 3 dalyje¹⁶, taip pat Europos regioninės plėtros ir Sanglaudos fondų įnašus. Kai tai pateisinama dėl konkretaus daugiašalio projekto pobūdžio, prie jo turėtų būti galima prisidėti ne tik Sąjungos ir valstybių narių, bet ir kitų subjektų įnašais, įskaitant privačius įnašus;
- (33) Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis ir veikdama kaip daugiašalių projektų koordinatorė, turėtų padėti valstybėms narėms nustatyti jų interesus daugiašaliuose projektuose, teikti rekomendacijas dėl optimalių įgyvendinimo mechanizmų pasirinkimo ir padėti juos įgyvendinti, taip prisidėdama prie kuo platesnio dalyvavimo;
- (34) valstybių narių prašymu ir, jei mano, kad tai tikslinga, visų pirma tais atvejais, kai nėra alternatyvaus tinkamo įgyvendinimo mechanizmo, Komisija turėtų galėti įsteigti Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorciumą (ESIK) tam daugiašaliam projektui įgyvendinti;
- (35) siekiant užtikrinti vienodas šio sprendimo įgyvendinimo sąlygas, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai dėl pagrindinių našumo rodiklių nustatymo ir ESIK sukūrimo. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamosi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011¹⁷,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 SKYRIUS

TAIKYMO SRITIS, TIKSLAI IR SĄVOKŲ APIBRĖŽTYS

1 straipsnis

Taikymo sritis

- (1) Šiuo sprendimu nustatoma politikos programa „Skaitmeninio dešimtmečio kelias“ ir nustatomas šios programos stebėsenos ir bendradarbiavimo mechanizmas, kurį sudaro priemonės, kuriomis siekiama:
- (a) nustatyti aiškią Sąjungos skaitmeninės transformacijos ir skaitmeninių tikslų įgyvendinimo kryptį;
- (b) struktūrizuoti ir skatinti Sąjungos institucijų ir valstybių narių bendradarbiavimą;
- (c) užtikrinti Sąjungos stebėsenos ir ataskaitų teikimo nuoseklumą, palyginamumą ir išsamumą.
- (2) Šiuo sprendimu taip pat nustatoma daugiašalių projektų sistema.

¹⁶ SWD (2021) 12 *final*, Briuselis, 2021 1 22.

¹⁷ 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13).

2 straipsnis

Bendrieji tikslai

Sąjungos institucijos ir valstybės narės bendradarbiauja siekdamos remti ir įgyvendinti šiuos bendruosius tikslus:

- (a) skatinti į žmogų orientuotą, įtraukią, saugią ir atvirą skaitmeninę aplinką, kurioje naudojant skaitmenines technologijas ir teikiant paslaugas geriami ir stiprinami Sąjungos principai ir vertybės;
- (b) stiprinti valstybių narių kolektyvinį atsparumą ir mažinti skaitmeninę atskirtį, visų pirma skatinant visų žmonių pagrindinius ir specialiuosius skaitmeninius įgūdžius ir našių skaitmeninio švietimo ir mokymo sistemų kūrimą;
- (c) užtikrinti skaitmeninį suverenumą, visų pirma kuriant saugią ir prieinamą skaitmeninę infrastruktūrą, galinčią apdoroti didžiulius duomenų kiekius, kuri leistų vykdyti kitus technologinius pokyčius ir padėtų užtikrinti Sąjungos pramonės konkurencingumą;
- (d) skatinti skaitmeninių pajėgumų diegimą ir naudojimą, suteikiant prieigą prie skaitmeninių technologijų ir duomenų paprastomis ir sąžiningomis sąlygomis, kad Sąjungos įmonėse, ypač mažosiose ir vidutinėse, būtų pasiektas aukštas skaitmeninio intensyvumo ir inovacijų lygis;
- (e) užtikrinti, kad demokratinis gyvenimas, viešosios paslaugos, sveikatos ir priežiūros paslaugos būtų prieinamos internetu visiems, visų pirma nepalankioje padėtyje esančioms grupėms, įskaitant neįgaliuosius, siūlant įtraukias, veiksmingas ir individualiems poreikiams pritaikytas paslaugas ir priemones, atitinkančias aukštus saugumo ir privatumo standartus;
- (f) užtikrinti, kad skaitmeninė infrastruktūra ir technologijos taptų tvaresnės, efektyviau naudotų energiją ir išteklius, taip pat prisidėtų prie tvarios žiedinės ir neutralaus poveikio klimatui ekonomikos ir visuomenės kūrimo pagal Europos žaliojo kurso nuostatas;
- (g) sudaryti palankesnes vienodas sąlygas investicijoms į skaitmeninę transformaciją visoje Sąjungoje, be kita ko, stiprinant Sąjungos ir nacionalinių lėšų naudojimo sinergiją ir kuriant nuspėjamus reguliavimo metodus;
- (h) užtikrinti, kad į visą politiką ir programas, kurios yra svarbios siekiant skaitmeninių tikslų, būtų atsižvelgiama koordinuotai ir nuosekliai, kad būtų visapusiškai prisidedama prie skaitmeninės transformacijos.

3 straipsnis

Terminų apibrėžtys

Šiame sprendime vartojamų terminų apibrėžtys:

- (1) skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas (DESI) – kaip metinė analizės ir vertinimo rodiklių suma apskaičiuojamas indeksas, kuriuo remdamasi Komisija stebi bendrus Sąjungos ir valstybių narių skaitmeninės veiklos rezultatus pagal kelias politikos kryptis, įskaitant pažangą siekiant 4 straipsnyje nustatytų skaitmeninių tikslų;

- (2) daugiašaliai projektai – didelio masto projektai, padedantys siekti 4 straipsnyje nustatytų skaitmeninių tikslų, finansuojami Sąjungos ir valstybių narių ir atitinkantys 12 straipsnyje nustatytus reikalavimus;
- (3) statistinė informacija – statistinė informacija, apibrėžta Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 223/2009 3 straipsnio 1 dalyje¹⁸;
- (4) tarpusavio vertinimas – vykdamas 8 straipsnyje nustatytą metinį bendradarbiavimą taikomas peržiūros mechanizmas, pagal kurį valstybės narės gali teikti pastabas dėl tam tikrų konkrečios valstybės narės pasiūlytos politikos, priemonių ir veiksmų aspektų, visų pirma dėl jų tinkamumo prisidėti prie konkrečių 4 straipsnyje nustatytų skaitmeninių tikslų, ir kuris gali padėti keistis gerąja patirtimi;
- (5) projektinė trajektorija – numatytas kiekvieno skaitmeninio tikslo įgyvendinimo siekiant 4 straipsnyje nustatytų skaitmeninių tikslų ir remiantis istoriniais duomenimis, jei jų turima, kelias iki 2030 m.

2 SKYRIUS

SKAITMENINIAI TIKSLAI

4 straipsnis

Skaitmeniniai tikslai

- (1) Sąjungos institucijos ir valstybės narės bendradarbiauja, kad iki 2030 m. Sąjungoje būtų pasiekti šie skaitmeniniai tikslai:
 - (1) skaitmeninių įgūdžių turintys gyventojai ir aukštos kvalifikacijos skaitmeninės srities specialistai:
 - (a) 80 proc. 16–74 m. gyventojų yra įgiję bent pagrindinius skaitmeninius įgūdžius;
 - (b) įdarbinta bent 20 mln. informacinių ir ryšių technologijų (IRT) specialistų, kurių panašus skaičius moterų ir vyrų;
 - (2) saugi, naši ir tvari skaitmeninė infrastruktūra:
 - (a) visi Europos namų ūkiai yra gigabitinio tinklo aprėptyje, o visose apgyvendintose vietovėse veikia 5G ryšys;
 - (b) Sąjungos pažangiųjų ir tvarių puslaidininkių gamybos vertė sudaro bent 20 proc. pasaulinės gamybos vertės;
 - (c) Sąjungoje įdiegta bent 10 000 neutralaus poveikio klimatui labai saugių tinklo paribio mazgų, paskirstytų taip, kad, nepriklausomai nuo įmonių buvimo vietos, užtikrinama mažos delsos (kelių milisekundžių) prieiga prie duomenų paslaugų;

¹⁸ 2009 m. kovo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 223/2009 dėl Europos statistikos, panaikinančias Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB, Euratomas) Nr. 1101/2008 dėl konfidencialių statistinių duomenų perdavimo Europos Bendrijų statistikos tarnybai, Tarybos reglamentą (EB) Nr. 322/97 dėl Bendrijos statistikos ir Tarybos sprendimą 89/382/EEB, Euratomas, įsteigiantį Europos Bendrijų statistikos programų komitetą (OL L 87, 2009 3 31, p. 164).

- (d) iki 2025 m. Sąjunga įgyja pirmąjį kompiuterį, kuriame taikoma kvantinio spartinimo technologija, atveriantį Sąjungai galimybę iki 2030 m. pirmauti kvantinių pajėgumų srityje;
- (3) skaitmeninė įmonių transformacija:
 - (a) bent 75 proc. Sąjungos įmonių naudojami:
 - (1) debesijos kompiuterijos paslaugomis;
 - (2) didžiaisiais duomenimis;
 - (3) dirbtiniu intelektu;
 - (b) daugiau kaip 90 proc. Sąjungos mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI) pasiekia bent bazinį skaitmeninio intensyvumo lygį;
 - (c) Sąjunga didina savo novatoriškų veiklą plečiančių įmonių bazę ir gerina jų galimybes gauti finansavimą, todėl vieneragių skaičius bent padvigubėja;
- (4) viešųjų paslaugų skaitmenizacija:
 - (a) 100 proc. pagrindinių viešųjų paslaugų Sąjungos piliečiams ir įmonėms yra prieinamos internetu;
 - (b) 100 proc. Sąjungos piliečių turi prieigą prie medicininių dokumentų (elektroninių sveikatos įrašų (ESI));
 - (c) bent 80 proc. piliečių naudojami skaitmeninės atpažinties technologija.
- (2) Komisija persvarsto 1 dalyje iškeltus skaitmeninius tikslus iki 2026 m. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl peržiūros rezultatų ir pateikia pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl 1 dalyje nurodytų skaitmeninių tikslų persvarstymo, jei mano, kad tai būtina siekiant atsižvelgti į techninius, ekonominius ir visuomenės pokyčius, būtinus sėkmingai Sąjungos skaitmeninei transformacijai.

3 SKYRIUS

VALDYMAS. STEBĖSENOS IR BENDRADARBIAVIMO MECHANIZMAS

5 straipsnis

Pažangos stebėseną

- (1) Komisija stebi Sąjungos pažangą įgyvendinant 2 ir 4 straipsniuose nustatytus uždavinius ir skaitmeninius tikslus. Šiuo tikslu Komisija remiasi skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksu ir šio sprendimo tikslais pagal 25 straipsnio 2 dalį įgyvendinimo akte nustato kiekvieno skaitmeninio tikslo pagrindinius veiklos rezultatų rodiklius (PVRP).
- (2) Valstybės narės laiku pateikia Komisijai būtiną statistinę informaciją ir duomenis, reikalingus veiksmingai skaitmeninės transformacijos stebėsenai ir 4 straipsnyje nustatytų skaitmeninių tikslų pasiekimo lygiui nustatyti. Tai apima atitinkamą informaciją apie spektro prieinamumą ir galimybes juo naudotis. Jei atitinkamų valstybių narių statistinių duomenų dar nėra, Komisija, pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, gali taikyti alternatyvią duomenų rinkimo metodiką, pavyzdžiui, tyrimus arba tiesioginį duomenų rinkimą iš valstybių narių. Tokios

alternatyvios duomenų rinkimo metodikos naudojimas neturi poveikio Eurostato užduotims, nustatytoms Komisijos sprendime 2012/504/ES¹⁹.

- (3) Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, nustato Sąjungos lygmens projektines kiekvieno iš skaitmeninių tikslų pasiekimo trajektorijas, kuriomis būtų remiamasi vykdant stebėseną ir rengiant nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus. Prireikus, atsižvelgdama į techninius, ekonominius ar visuomeninius pokyčius, Komisija atnaujiną vieną ar daugiau šių projektinių trajektorių.
- (4) Valstybės narės laiku pateikia Komisijai informaciją, reikalingą veiksmingai pažangos, padarytos įgyvendinant [įrašyti oficialaus pareiškimo pavadinimą] įtvirtintus principus, stebėsenai.

6 straipsnis

Ataskaita „Skaitmeninio dešimtmečio pažanga“

- (1) Komisija kasmet teikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą „Skaitmeninio dešimtmečio pažanga“. Ši ataskaita yra išsami Komisijos ataskaita apie Sąjungos skaitmeninės transformacijos pažangą ir joje pateikiamas skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas.
- (2) Skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitoje Komisija pateikia Sąjungos skaitmeninės transformacijos pažangos vertinimą pagal 4 straipsnyje nustatytus skaitmeninius tikslus, taip pat kaip laikomasi 2 straipsnyje nurodytų bendrųjų tikslų ir [įrašyti oficialaus pareiškimo pavadinimą] įtvirtintų principų. Padarytos pažangos vertinimas visų pirma grindžiamas DESI analize ir pagrindiniais veiklos rezultatų rodikliais, palyginti su Sąjungos lygmens ir, jei reikia, su nacionalinėmis projektinėmis trajektorijomis, taip pat, kai tinkama, daugiašalių projektų kūrimo ir įgyvendinimo pažanga.
- (3) Ataskaitoje „Skaitmeninio dešimtmečio pažanga“ Komisija gali rekomenduoti valstybėms narėms politiką, priemones ar veiksmus, kurių jos turi imtis tose srityse, kuriose pažanga buvo nepakankama 4 straipsnyje nustatytiems skaitmeniniams tikslams pasiekti arba kuriose, remiantis skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitos rezultatais, nustatyta didelių spragų ir trūkumų. Ta rekomenduojama politika, priemonės ar veiksmai visų pirma gali būti susiję su:
 - (a) valstybių narių siūlomų įnašų ir iniciatyvų užmojų lygiu, siekiant bendrai įgyvendinti 2 ir 4 straipsniuose nustatytus uždavinius ir tikslus;
 - (b) valstybių narių lygmens politika, priemonėmis ir veiksmais bei kita politika ir priemonėmis, kurios gali būti svarbios tarpvalstybiniu mastu;
 - (c) bet kokia papildoma politika, priemonėmis ar veiksmais, kurių gali prireikti koreguojant nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus;
 - (d) esamos ir planuojamos politikos, priemonių ir veiksmų sąveika ir nuoseklumu.
- (4) Ataskaitoje atsižvelgiama į 8 straipsnio 4 dalyje nurodytus bendrus įsipareigojimus ir jų įgyvendinimą.

¹⁹ 2012 m. rugsėjo 17 d. Komisijos sprendimas 2012/504/ES dėl Eurostato (OL L 251, 2012 9 18, p. 49).

- (5) Ataskaitoje taip pat pateikiama informacija apie pažangą, susijusią su šio straipsnio 3 dalyje nurodyta rekomenduojama politika, priemonėmis ar veiksmais ir pagal 9 straipsnį priimtomis rekomendacijomis bei jų įgyvendinimu.
- (6) Ataskaitoje taip pat gali būti įvertintas bet kokios papildomos politikos, priemonių ar veiksmų, kurių gali prireikti Sąjungos lygmeniu, poreikis.

7 straipsnis

Nacionaliniai skaitmeninio dešimtmečio strateginiai veiksmų planai

- (1) Iki [šeši mėnesiai po šio sprendimo įsigaliojimo – konkrečių datą įrašo LB] valstybės narės pateikia Komisijai savo nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus, kurie turi atitikti šiame sprendime nustatytus uždavinius ir skaitmeninius tikslus ir padėti juos įgyvendinti Sąjungos lygmeniu. Valstybės narės ir Komisija atsižvelgia į atitinkamas sektorių iniciatyvas ir užtikrina jų suderinamumą.
- (2) Valstybės narės savo nacionaliniuose skaitmeninio dešimtmečio strateginiuose veiksmų planuose nustato:
 - (a) pagrindinę įgyvendinamą, priimtą ir planuojamą politiką, priemones ir veiksmus, kuriais prisidedama prie 2 ir 4 straipsniuose nustatytų uždavinių ir skaitmeninių tikslų įgyvendinimo;
 - (b) nacionalines projektines trajektorijas, kuriomis prisidedama prie atitinkamų skaitmeninių tikslų, matuojamų nacionaliniu lygmeniu;
 - (c) poveikį, kurį tikimasi padaryti kiekvienam skaitmeniniam tikslui dėl įgyvendinamos, priimtose ir planuojamos politikos, priemonių ir veiksmų;
 - (d) priimtose ir planuojamos politikos, priemonių ir veiksmų įgyvendinimo terminus, taip pat apskaičiuotą laiką, kada tikimasi, kad ta politika, priemonės ir veiksmai turės poveikį skaitmeninių tikslų įgyvendinimui;
- (3) a punkte nurodyta politika, priemonės ir veiksmai yra susiję su šio sprendimo uždavinių ir skaitmeninių tikslų įgyvendinimu, kuriems nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų pateikimo arba tų veiksmų planų patikslinimo dieną taikoma viena ar daugiau iš toliau nurodytų aplinkybių:
 - (a) galioja tiesiogiai taikomi Sąjungos arba nacionaliniai teisės aktai;
 - (b) priiimtas vienas ar daugiau įsipareigojimų priimti politiką, priemones ar veiksmus;
 - (c) skirti finansiniai ištekliai;
 - (d) sutelkti žmogiškieji ištekliai;
 - (e) atitinkamos nacionalinės institucijos yra skyrusios arba įsipareigojusios skirti ar paskyrusios radijo spektro išteklius;
 - (f) jie sudaro kitas svarbias sąlygas, susijusias su uždaviniais ir skaitmeniniais tikslais.
- (4) Valstybės narės pateikia bendrą investicijų, kurių, kaip nustatyta jų nacionaliniuose skaitmeninio dešimtmečio strateginiuose veiksmų planuose, reikia siekiant uždavinių ir skaitmeninių tikslų, apžvalgą, taip pat bendrą tų investicijų šaltinių aprašymą, įskaitant tam tikrais atvejais planuojamą Sąjungos programų ir priemonių naudojimą.

Nacionaliniuose skaitmeninio dešimtmečio strateginiuose veiksmų planuose gali būti pateikti pasiūlymai dėl daugiašalių projektų.

- (5) Valstybės narės užtikrina, kad jų nacionaliniuose skaitmeninio dešimtmečio strateginiuose veiksmų planuose būtų atsižvelgiama į naujausias konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, pateiktas per Europos semestrą. Koreguojant nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus atsižvelgiama į 6 straipsnio 3 dalyje rekomenduojamą politiką, priemones ir veiksmus bei pagal 9 straipsnį priimtas rekomendacijas.
- (6) Komisija teikia valstybėms narėms gaires ir paramą rengiant nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus, be kita ko, kaip nacionaliniu lygmeniu, jei įmanoma, nustatyti tinkamas projektines trajektorijas, kuriomis būtų galima veiksmingai prisidėti prie Sąjungos lygmens projektinių trajektorijų įgyvendinimo.

8 straipsnis

Komisijos ir valstybių narių metinis bendradarbiavimas

- (1) Valstybės narės ir Komisija glaudžiai bendradarbiauja siekdamos nustatyti būdus, kaip šalinti trūkumus tose srityse, kuriose pažanga buvo nepakankama siekiant vieno ar daugiau 4 straipsnyje nustatytų skaitmeninių tikslų arba kuriose, remiantis skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitos rezultatais, nustatyta didelių spragų ir trūkumų. Šioje analizėje visų pirma atsižvelgiama į skirtingus valstybių narių pajėgumus prisidėti prie kai kurių skaitmeninių tikslų įgyvendinimo ir į riziką, kad vėlavimas įgyvendinant tam tikrus skaitmeninius tikslus gali turėti neigiamą poveikį kitų skaitmeninių tikslų įgyvendinimui.
- (2) Per du mėnesius nuo skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitos paskelbimo Komisija ir valstybės narės stengiasi aptarti preliminaras valstybių narių pastabas, visų pirma susijusias su politika, priemonėmis ir veiksmais, kuriuos Komisija rekomendavo skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitoje.
- (3) Per penkis mėnesius nuo skaitmeninio dešimtmečio pažangos ataskaitos paskelbimo atitinkamos valstybės narės pateikia Komisijai savo nacionalinių skaitmeninio dešimtmečio strateginių veiksmų planų pakeitimus, kuriuos sudaro politika, priemonės ir veiksmai, kurių jos ketina imtis, įskaitant, jei reikia, pasiūlymus dėl daugiašalių projektų, siekiant skatinti pažangą tose srityse, kurios yra susijusios su 4 straipsnyje nustatytais skaitmeniniais tikslais, ir įgyvendinti 2 straipsnyje nustatytus tikslus. Jei valstybė narė mano, kad nereikia imtis jokių veiksmų ir kad jos nacionalinio skaitmeninio dešimtmečio strateginio veiksmų plano atnaujinti nereikia, ji raštu pateikia savo motyvus.
- (4) Bet kuriuo metinio bendradarbiavimo metu Komisija ir viena ar daugiau valstybių narių gali prisiimti bendrus įsipareigojimus, konsultuotis su kitomis valstybėmis narėmis dėl politikos, priemonių ar veiksmų arba rengti daugiašalius projektus, kaip numatyta 12 straipsnyje. Komisija arba politiką, priemonę ar veiksmą pasiūliusi valstybė narė taip pat gali prašyti pradėti tarpusavio vertinimo procesą dėl konkrečių tos politikos, priemonės ar veiksmo aspektų, visų pirma dėl jų tinkamumo prisidėti prie konkretaus skaitmeninio tikslo įgyvendinimo. Tarpusavio vertinimo proceso rezultatai gali būti įtraukti į kitą ataskaitą „Skaitmeninio dešimtmečio pažanga“.

- (5) Komisija stengiasi informuoti valstybes nares apie rekomenduojamą politiką, priemones ir veiksmus, kuriuos ji ketina įtraukti į ataskaitą „Skaitmeninio dešimtmečio pažanga“ iki jos paskelbimo.

9 straipsnis

Rekomendacijos

- (1) Jei valstybė narė neįvykdo tinkamų savo nacionalinio skaitmeninio dešimtmečio strateginio veiksmų plano pakeitimų atsižvelgdama į politiką, priemones arba veiksmus, kuriuos rekomendavo Komisija pagal 6 straipsnio 3 dalį, ir nepateikia aiškos priežasties, Komisija gali priimti rekomendaciją, kurioje pateikiama konkreti analizė, kaip šis trūkumas gali daryti poveikį tikslų ir skaitmeninių uždavinių įgyvendinimui Sąjungos lygmeniu.
- (2) Atitinkama valstybė narė atsižvelgia į Komisijos rekomendaciją ir, kai tinkama, per tris mėnesius atitinkamai pakoreguoja savo nacionalinį skaitmeninio dešimtmečio strateginį veiksmų planą. Jei atitinkama valstybė narė mano, kad ji neturėtų koreguoti nacionalinio skaitmeninio dešimtmečio strateginio veiksmų plano pagal rekomendaciją ar didelę jos dalį, ji raštu pateikia Komisijai savo motyvus ir per tris mėnesius juos viešai paskelbia.
- (3) Rekomendacijos papildo naujausias konkrečiai šaliai skirtas rekomendacijas, pateiktas per Europos semestrą.
- (4) Be to, jei Komisija padaro išvadą, kad nacionalinės priemonės yra nepakankamos ir kelia pavojų, kad šiame sprendime nustatyti uždaviniai ir skaitmeniniai tikslai nebus pasiekti laiku, ji gali pasiūlyti atitinkamas priemones ir pasinaudoti Sutartyse numatytais įgaliojimais, kad užtikrintų bendrą tų uždavinių ir tikslų pasiekimą.
- (5) Jei valstybė narė kelerius metus nuolat nukrypsta nuo projektinės nacionalinės trajektorijos arba neketina imtis taisomųjų veiksmų remdamasi ankstesne Komisijos rekomendacija, Komisija gali pradėti tikslinį dialogą su atitinkama valstybe narė ir apie tai informuoti Europos Parlamentą ir Tarybą.
- (6) Komisija informuoja Europos Parlamentą ir Tarybą apie visas pagal šį straipsnį priimtas rekomendacijas.

10 straipsnis

Bendradarbiavimas

- (1) Komisija ir valstybės narės glaudžiai bendradarbiauja siekdamos įgyvendinti šiame sprendime nustatytus įpareigojimus ir užduotis. Tuo tikslu valstybės narės gali pradėti dialogą su Komisija arba su Komisija ir valstybėmis narėmis bet kuriuo klausimu, susijusiu su skaitmeninių tikslų ir uždavinių įgyvendinimu. Komisija teikia visas tinkamas techninės pagalbos paslaugas, ekspertines žinias ir organizuoja struktūrinę keitimąsi informacija ir gerąja patirtimi bei koordinavimą.

11 straipsnis

Konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais

- (1) Komisija glaudžiai bendradarbiauja su privačiais ir viešaisiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant socialinius partnerius, kad surinktų informaciją ir parengtų

rekomenduojamą politiką, priemones ir veiksmus šio sprendimo įgyvendinimo tikslais.

- (2) Valstybės narės, priimdamos ir koreguodamos savo nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus, bendradarbiauja su privačiais ir viešaisiais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant socialinius partnerius, laikydamosi nacionalinės teisės aktų.

4 SKYRIUS

DAUGIAŠALIŲ PROJEKTŲ SISTEMA

12 straipsnis

Daugiašaliai projektai

- (1) Bendrasis daugiašalių projektų tikslas – palengvinti skaitmeninių tikslų įgyvendinimą.
- (2) Daugiašaliais projektais siekiama vieno ar kelių toliau nurodytų konkrečių tikslų:
 - (a) gerinti Sąjungos ir valstybių narių bendradarbiavimą siekiant skaitmeninio dešimtmečio tikslų;
 - (b) stiprinti Sąjungos technologinę kompetenciją ir pramonės konkurencingumą ypatingos svarbos technologijų, skaitmeninių produktų, paslaugų ir infrastruktūrų, kurie yra būtini ekonomikos atsigavimui ir klestėjimui, piliečių saugumui ir saugai, srityje;
 - (c) spręsti Sąjungos strateginio pažeidžiamumo ir priklausomybės nuo skaitmeninių tiekimo grandinių problemas;
 - (d) didinti skaitmeninių sprendimų sklaidą ir geriausią jų panaudojimą viešojo intereso ir privataus sektoriaus srityse;
 - (e) prisidėti prie tvarios visuomenės ir ekonomikos skaitmeninės transformacijos, kuri būtų naudinga visoms Sąjungos įmonėms ir piliečiams;

Priede pateikiamas orientacinis galimų veiklos sričių, kuriose galėtų būti rengiami šiuos konkrečius tikslus atitinkantys daugiašaliai projektai, sąrašas.

- (3) Daugiašaliame projekte turi dalyvauti bent trys valstybės narės.
- (4) Daugiašaliams projektams ir toliau taikomi taikytini Sąjungos teisės aktai ir Sąjungos teisę atitinkantys nacionalinės teisės aktai.
- (5) Komisija gali priimti rekomendaciją sukurti daugiašalį projektą arba pakviesti valstybę narę dalyvauti daugiašaliame projekte, atitinkančiame 1–3 dalių reikalavimus, atsižvelgdama į pažangą, padarytą įgyvendinant nacionalinius skaitmeninio dešimtmečio strateginius veiksmų planus, ir į tai, kaip laikomasi Komisijos rekomenduojamų veiksmų. Komisija ir valstybės narės taip pat gali prisiimti bendrą įsipareigojimą sukurti daugiašalį projektą arba prie jo prisijungti.

13 straipsnis

Daugiašalių projektų pasirinkimas ir įgyvendinimas

- (1) Atsižvelgdama į nacionaliniuose skaitmeninio dešimtmečio strateginiuose veiksmų planuose pateiktus pasiūlymus dėl daugiašalių projektų ir bendrus įsipareigojimus, Komisija, glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, parengia ir paskelbia daugiašalių projektų įgyvendinimo strateginius principus ir prioritetus bei daugiašalių projektų, kurie buvo atrinkti įgyvendinti ataskaitos paskelbimo metu, pažangos ataskaitą kaip priedą prie ataskaitos „Skaitmeninio dešimtmečio pažanga“.
- (2) Visos Sąjungos programos ir investicijų schemos, jei tai leidžiama pagal programos teisiniame pagrindė nustatytas taisykles, gali prisidėti prie daugiašalio projekto, atsižvelgiant į veiksmų, kurie yra būtini reikiamam tikslui pasiekti, rūšis.
- (3) Prie daugiašalių projektų, kai tinkama, gali prisidėti kiti subjektai, tiek viešieji, tiek privatūs.
- (4) Daugiašaliams projektams įgyvendinti gali būti naudojami šie įgyvendinimo mechanizmai:
 - (a) bendrosios įmonės;
 - (b) Europos mokslinių tyrimų infrastruktūros konsorciumai;
 - (c) Sąjungos agentūros;
 - (d) juos gali nepriklausomai įgyvendinti atitinkamos valstybės narės;
 - (e) jie gali būti įgyvendinami skatinant bendriems Europos interesams svarbių projektų vykdymą pagal Sutarties 107 straipsnio 3 dalies b punktą;
 - (f) Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorciumai pagal šio sprendimo 5 skyrių;
 - (g) bet koks kitas tinkamas įgyvendinimo mechanizmas.

14 straipsnis

Daugiašalių projektų spartintoja

- (1) Priėmusi 12 straipsnio 5 dalyje nurodytą Komisijos rekomendaciją, priėmusi bendrus įsipareigojimus arba dalyvaujančių valstybių narių prašymu, Komisija koordinuoja daugiašalio projekto įgyvendinimą, veikdama kaip daugiašalio projekto spartintoja.
- (2) Pirmuoju koordinavimo etapu Komisija paskelbia visoms valstybėms narėms skirtą kvietimą pareikšti susidomėjimą. Kvietimu pareikšti susidomėjimą siekiama nustatyti, ar valstybė narė ketina dalyvauti daugiašaliame projekte ir kokį finansinį ar nefinansinį įnašą ji siūlo skirti.
- (3) Antrajame koordinavimo etape, jei bent trys valstybės narės išreiškia susidomėjimą daugiašaliu projektu ir kartu siūlo finansinius ar nefinansinius įsipareigojimus tam projektui, Komisija, pasikonsultavusi su visomis valstybėmis narėmis, pateikia gaires dėl tinkamo įgyvendinimo mechanizmo pasirinkimo, finansavimo šaltinių ir jų derinimo projekte, taip pat dėl kitų strateginių aspektų, susijusių su to projekto įgyvendinimu. Komisija taip pat gali savo iniciatyva pasiūlyti dalyvaujančioms valstybėms narėms koordinuoti daugiašalį projektą pagal 2 ir 3 dalyse aprašytus etapus.
- (4) Komisija gali teikti gaires dėl naujo Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorciumo steigimo pagal 15 straipsnį.

- (5) Komisija remia daugiašalių projektų įgyvendinimą, prireikus teikdama 10 straipsnyje nurodytas paslaugas ir išteklius.

5 SKYRIUS

EUROPOS SKAITMENINĖS INFRASTRUKTŪROS KONSORCIUMAS

15 straipsnis

Europos skaitmeninės infrastruktūros konsorciumo uždavinys ir statusas

- (1) Valstybės narės gali įgyvendinti daugiašalį projektą, pasitelkdamos ESIK priemones.
- (2) ESIK įgyja juridinio asmens statusą nuo 16 straipsnio 3 dalies a punkte nurodyto Komisijos sprendimo įsigaliojimo dienos.
- (3) Kiekvienoje valstybėje narėje ESIK turi didžiausią pagal tos valstybės narės teisę juridiniams asmenims suteikiamą teisnumą ir veiksnumą. Visų pirma, konsorciumas gali įsigyti kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą bei intelektinę nuosavybę, jam gali priklausyti toks turtas ir nuosavybė, jis gali tokį turtą ir nuosavybę perleisti, taip pat jis gali sudaryti sutartis ir dalyvauti teismo procesuose.
- (4) ESIK turi teisės aktais nustatytą buveinę, kuri yra valstybės narės teritorijoje.

16 straipsnis

ESIK steigimas

- (1) Valstybės narės, prašančios įsteigti ESIK (toliau – pareiškėjai), pateikia paraišką Komisijai. Paraiška paduodama raštu ir joje pateikiama ši informacija:
 - (a) prašymas Komisijai dėl ESIK steigimo;
 - (b) siūlomi ESIK įstatai;
 - (c) techninis ESIK įgyvendinamo daugiašalio projekto aprašymas;
 - (d) priimančiosios valstybės narės deklaracija, kuria ESIK pripažįstamas tarptautine organizacija, kaip apibrėžta Tarybos direktyvos 2006/112/EB²⁰ 143 straipsnio g punkte ir 151 straipsnio 1 dalies b punkte, ir tarptautine organizacija, apibrėžta Tarybos direktyvos 2008/118/EB²¹ 12 straipsnio 1 dalies b punkte, nuo jo įsteigimo momento. Tose nuostatose numatytų išimčių apribojimai ir sąlygos nustatomi ESIK narių tarpusavio susitarimu.
- (2) Komisija įvertina paraišką, atsižvelgdama į šio sprendimo tikslus ir praktinius aspektus, susijusius su ESIK įgyvendinamu daugiašaliu projektu.
- (3) Komisija, atsižvelgdama į 2 dalyje nurodyto vertinimo rezultatus ir laikydamasi 25 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros, įgyvendinimo aktais priima vieną iš šių sprendimų:

²⁰ 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyva 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos (OL L 347, 2006 12 11, p. 1).

²¹ 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinanti Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009 1 14, p. 12).

- (a) įsteigia ESIK, padariusi išvadą, kad šiame skyriuje nustatyti reikalavimai yra įvykdyti;
 - (b) nusprendusi, kad šiame skyriuje nustatyti reikalavimai neįvykdyti, įskaitant tai, kad nėra pateiktas 16 straipsnio 1 dalies d punkte nurodytas pareiškimas, paraišką atmeta. Tokiu atveju valstybės narės vis tiek gali sudaryti konsorciumą pagal susitarimą, tačiau jis negali turėti ESIK pavadinimo ir jam negali būti taikoma šiame skyriuje nustatyta įgyvendinimo struktūra.
- (4) Apie 2 dalyje nurodytą sprendimą pranešama pareiškėjams. Jei paraiška atmetama, sprendimas pareiškėjams aiškiai ir tiksliai paaiškinamas.
 - (5) Sprendimas, kuriuo įsteigiamas ESIK, skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
 - (6) Esminiai ESIK įstatų elementai, išdėstyti 19 straipsnio 1 dalies a ir c punktuose ir tam tikrais atvejais pateikti paraiškoje, pridedami prie sprendimo dėl ESIK įsteigimo.

17 straipsnis

Narystė

- (1) ESIK narėmis yra ne mažiau kaip trys valstybės narės. ESIK narėmis, turinčiomis balsavimo teisę, gali būti tik valstybės narės, kurios skiria finansinį arba nefinansinį įnašą.
- (2) Priėmus sprendimą dėl ESIK įsteigimo, kitos valstybės narės gali bet kada tapti jo narėmis sąžiningomis ir pagrįstomis sąlygomis, nurodytomis įstatuose.
- (3) Valstybės narės, kurios neteikia finansinio ar nefinansinio įnašo, gali prisijungti prie ESIK kaip stebėtojos, neturinčios balsavimo teisės.
- (4) ESIK gali būti atviras ne tik valstybėms narėms, bet ir kitiems subjektams, tarp kurių, *inter alia*, gali būti tarptautinės organizacijos ir privatūs subjektai, kaip nurodyta įstatuose. Tokiu atveju valstybės narės kartu turi daugumą balsavimo teisių narių asamblėjoje, neatsižvelgiant į subjektų, kurie nėra valstybės narės, įnašų sumą.

18 straipsnis

Valdymas

- (1) ESIK turi bent du organus:
 - (a) narių asamblėją, kurią sudaro valstybės narės, kiti 17 straipsnio 4 dalyje nurodyti subjektai ir Komisija, kaip institucija, turinti visus sprendimų priėmimo įgaliojimus, įskaitant biudžeto tvirtinimą;
 - (b) narių susirinkimo paskirtą direktorių, kuris yra ESIK vykdomasis organas ir teisinis atstovas.
- (2) Komisija dalyvauja narių asamblėjos svarstymuose be balsavimo teisės. Tačiau, kai centralizuotai valdoma Sąjungos programa finansiškai prisideda prie daugiašalio projekto, Komisija turi veto teisę asamblėjos sprendimams.
- (3) ESIK įstatuose nustatomos konkrečios nuostatos, susijusios su valdymu, laikantis 1 ir 2 dalių reikalavimų.

19 straipsnis

ESIK įstatai

- (1) ESIK įstatuose nurodoma bent:
 - (a) narių, stebėtojų sąrašas ir narystės bei atstovavimo keitimo tvarka, kurioje atsižvelgiama į nedalyvaujančių valstybių narių teisę prisijungti prie ESIK;
 - (b) išsamus daugiašalio projekto aprašymas, narių užduotys ir tam tikrais atvejais orientacinis tvarkaraštis;
 - (c) įstatuose nurodyta buveinė ir pavadinimas;
 - (d) narių teisės ir pareigos, įskaitant pareigą mokėti įnašus į biudžetą;
 - (e) balsavimo teisės;
 - (f) infrastruktūros, intelektinės nuosavybės ir kito turto nuosavybės taisyklės, jei taikytina.
- (2) Įstatų pakeitimams taikoma 16 straipsnyje nurodyta procedūra.

20 straipsnis

Atsakomybė

- (1) ESIK atsako už savo skolas.
- (2) Narių finansinė atsakomybė už ESIK skolas nustatoma atsižvelgiant į jų atitinkamus įnašus, suteiktus ESIK. Įstatuose nariai gali nurodyti, kad jie padengs nustatyto dydžio skolas, viršijančias jų atitinkamus įnašus, arba neriboto dydžio skolas.
- (3) Sąjunga neatsako už ESIK skolas.

21 straipsnis

Taikoma teisė ir jurisdikcija

- (1) ESIK steigimas ir vidaus veikla reglamentuojami:
 - (a) Sąjungos teise, visų pirma šiuo sprendimu;
 - (b) valstybės narės, kurioje yra ESIK buveinė, teise tais klausimais, kurie nereglamentuojami arba tik iš dalies reglamentuojami a punkte nurodytais aktais;
 - (c) įstatais ir jų įgyvendinimo taisyklėmis.
- (2) Nepažeidžiant atvejų, kai pagal Sutartis jurisdikciją turi Europos Sąjungos Teisingumo Teismas, kompetentinga jurisdikcija spręsti su ESIK susijusius narių tarpusavio ginčus, narių ir ESIK ginčus bei ESIK ir trečiųjų šalių ginčus nustatoma pagal valstybės, kurioje yra ESIK buveinė, teisę.

22 straipsnis

Likvidavimas

- (1) Įstatuose nustatoma ESIK likvidavimo narių susirinkimui priėmus tokį sprendimą tvarka. Likviduojant ESIK veiklos vykdymas gali būti perduotas kitam juridiniam asmeniui.
- (2) Jei ESIK negali padengti savo skolų, taikomos valstybės, kurioje yra ESIK buveinė, nemokumo taisyklės.

23 straipsnis

Ataskaitos ir kontrolė

- (1) ESIK parengia metinę veiklos ataskaitą, kurioje pateikia techninį veiklos aprašymą ir finansinę ataskaitą. Ją tvirtina narių asamblėja ir perduoda Komisijai. Ši ataskaita skelbiama viešai.
- (2) Komisija gali teikti rekomendacijas metinėje veiklos ataskaitoje aptariamais klausimais.

6 SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

24 straipsnis

Informacijos teikimas

- (1) Komisijai paprašius, valstybės narės pateikia Komisijai informaciją, būtiną jos užduotims pagal šį sprendimą atlikti, visų pirma informaciją, reikalingą 7, 8 ir 9 straipsniams įgyvendinti. Komisijos prašoma informacija turi būti proporcinga jos vykdomoms užduotims. Kai teikiama informacija yra susijusi su informacija, įmonių anksčiau pateikta valstybės narės prašymu, įmonėms apie tai pranešama.

25 straipsnis

Komitetas

- (1) Komisijai padeda komitetas (toliau – Ryšių komitetas). Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
- (2) Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis, atsižvelgiant į to reglamento 8 straipsnį.

26 straipsnis

Įsigaliojimas

- (1) Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas